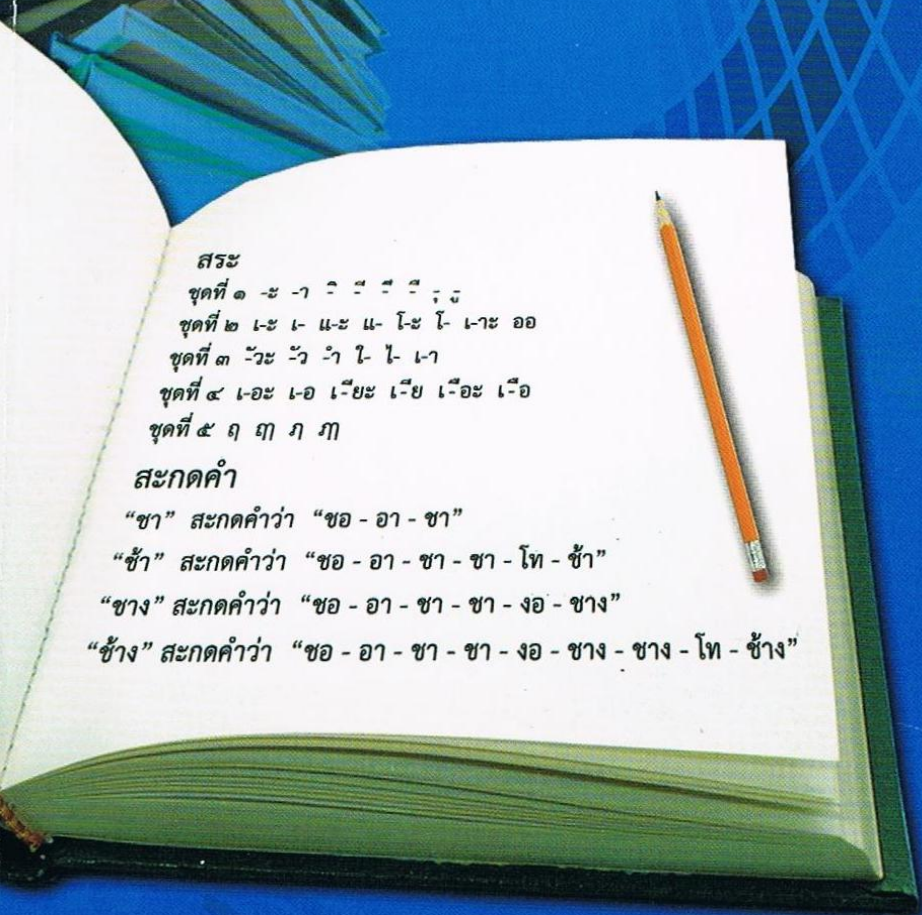

หนังสือคู่มือการดำเนินงาน

อ่าน ออกเขียนได้ คล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

สระ

ชุดที่ ๑ -ะ -า -ิ -ี -ึ -ู

ชุดที่ ๒ -ะ -ะ -แะ -แะ -เะ -เะ -เาะ -อ

ชุดที่ ๓ -ัวะ -ัวะ -ัวะ -ัวะ -เัวะ -เัวะ

ชุดที่ ๔ -เอะ -เอะ -เียะ -เียะ -เือะ -เือะ

ชุดที่ ๕ ฤ ฤ ฤ ฤ

สะกดคำ

“ชา” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา”

“ซ้ำ” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา - ชา - โท - ซ้ำ”

“ช่าง” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา - ชา - งอ - ช่าง”

“ซ้ำง” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา - ชา - งอ - ช่าง - ช่าง - โท - ซ้ำง”

หนังสือคู่มือการดำเนินงาน

อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง
และสื่อสารได้

สถาบันภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หนังสือคู่มือการดำเนินงาน
อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง
และสื่อสารได้

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ และโทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๓๔๓

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย ดำเนินการจัดทำต้นฉบับ
ISBN 978-616-372-296-6

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๘
จำนวนพิมพ์ ๓๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๔๕๖๗ โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๑๐๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้นักเรียนทุกระดับชั้นอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ เพื่อเป็นการวางรากฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงต่อไป โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ได้ดำเนินโครงการเร่งรัดพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ ให้นักเรียนทุกระดับชั้นอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยประกาศนโยบาย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และเพื่อให้การดำเนินงานจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นแนวทางเดียวกัน สอดคล้องตามสภาพบริบทของท้องถิ่นและสภาพปัญหาของพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจัดทำคู่มือการดำเนินงานการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานตั้งแต่ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ที่ให้ข้อเสนอแนะการจัดทำคู่มือดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นสำคัญที่สุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนและครูทุกคนในทุกเขตพื้นที่การศึกษา นับเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนให้นโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ จึงขอให้กำลังใจทุกท่านในการดำเนินงานครั้งนี้ให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	
บทนำ.....	๑
การดำเนินงานการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้.....	๓
มาตรการ.....	๖
ความสามารถการอ่านการเขียน.....	๑๓
อ่านออก อ่านคล่อง.....	๑๔
เขียนได้ เขียนคล่อง.....	๑๖
สอนอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้.....	๑๗
การพัฒนาให้อ่านคล่องเขียนคล่อง.....	๓๔
เขียนได้ลายมือสวย.....	๔๔
วิธีสอนภาษาไทยเพื่อการอ่านออกเขียนได้.....	๖๔
ภาคผนวก.....	๗๑
ตัวอย่าง การอ่านประสมอักษรหรือแจกลูก.....	๗๓
คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๖๑๔/๒๕๕๗	
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาอ่านออกเขียนได้	
อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้.....	๘๑
คณะผู้จัดทำ.....	๘๖

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีระบบ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่พร้อมสมบูรณ์ สามารถดำรงตนในสังคมอย่างปกติสุข

การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมาย จะนำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะและประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของศตวรรษที่ ๒๑ หากผู้เรียนบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่าน จะส่งผลให้การเรียนรู้ไม่อาจก้าวหน้าได้ และจะประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตใหญ่ จนกระทั่งสามารถดูแลตัวเอง มีอาชีพและมีรายได้ เป็นนักคิดและเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งยาวนานถึง ๑๔ - ๑๕ ปี หรือในวัยของการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาในช่วงนี้ให้มั่นคง โดยพิจารณาว่าการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญสูงสุดอันดับแรก ๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน การพัฒนาความสามารถการอ่าน นอกจากครูจะต้องมีองค์ความรู้ เข้าใจทักษะกระบวนการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียนทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษแล้วครูต้องเข้าใจถึงปัจจัยความแตกต่างทางสติปัญญาและความแตกต่างทางพื้นฐานของครอบครัวซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ การดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญ มีความตระหนัก และรับผิดชอบในการเร่งรัดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ อย่างยั่งยืน
- ๒) เพื่อให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยง การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนอ่านได้ อ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

เป้าหมาย

- ๑) ผู้บริหารทุกระดับ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความตระหนักและรับผิดชอบ ในการเร่งรัดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ อย่างยั่งยืน
- ๒) ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถ เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- ๔) นักเรียนอ่านเขียนออกได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ ตามมาตรฐาน การเรียนรู้

การดำเนินงานการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็ก
และเยาวชนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่พร้อมสมบูรณ์
สามารถดำรงตนในสังคมอย่างปกติสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าหมาย

ปี ๒๕๕๘
เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

สพฐ.

สพป./สพม.

เครือข่ายวิชาการ/มหาวิทยาลัย

กลุ่มโรงเรียน

สมาคม/ชมรม ครูภาษาไทย
ในท้องถิ่น

สถานศึกษา

ครูภาษาไทย

ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

เครือข่ายผู้ปกครอง

หนังสือคู่มือการดำเนินงาน

อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้

ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศนโยบาย

๑. ประกาศนโยบายให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ดำเนินการเร่งรัดการอ่านออกเขียนได้อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้
๒. ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น ปีละ ๒ ครั้ง
๓. ส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ สพป./สพม. ทั้งด้านนวัตกรรม สื่อและวิธีสอน แก้ปัญหาแยกตามระดับชั้น เผยแพร่ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งพัฒนาวิทยากรแกนนำเร่งรัดการอ่านออกเขียนได้ ทุกเขตพื้นที่การศึกษา
๔. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน สพป./สพม. ทุกระดับ

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ประกาศนโยบายให้เป็นวาระสำคัญของเขต
๒. ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์สภาพ ปัญหาของนักเรียน และหาวิธีแก้ปัญหาให้ตรงจุด
๓. ปรับระบบบริหารจัดการ พัฒนานคร/จัดหาสื่อ นวัตกรรมช่วยเหลือครู ก่อนการสอบ NT ป.๓ และ O - NET ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ และช่วงปิดภาคเรียนที่ ๒
๔. กำกับ นิเทศ ติดตามและให้ความช่วยเหลือโรงเรียนอย่างใกล้ชิด
๕. รายงานผลต่อ สพฐ. ทุกระดับ

พ่อแม่/ผู้ปกครอง

โรงเรียน

๑. ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลนักเรียนทุกระดับชั้นที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เป็นรายบุคคล
๒. ปรับระบบบริหารจัดการ ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนของครูทุกคนทุกกลุ่มสาระให้ร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
๓. ประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบปัญหาและมีส่วนร่วมแก้ไข
๔. พัฒนานคร/จัดหาวิทยากร สื่อและวิธีสอน ช่วยเหลือครู เร่งแก้ไขปัญหการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ช่อมเสริมนักเรียน ให้แล้วเสร็จก่อนการสอบ NT ป.๓ และ O - NET ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ และช่วงปิดภาคเรียน
๕. จัดทำแผนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพปัญหา
๖. ภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเปิดภาคเรียน จัดซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลก่อนเข้าสู่ห้องเรียนปกติ
๗. รายงานความก้าวหน้าต่อผู้ปกครองและ สพป./สพม. ทุกระดับ

๑. เอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด
๒. ให้ความร่วมมือสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน
๓. ติดตามความก้าวหน้าผลการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

มาตรการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ประกาศนโยบายให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ดำเนินการเร่งรัด การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้
๒. ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น ปีละ ๒ ครั้ง
๓. ส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ สพป./สพม. ทั้งด้านนวัตกรรม สื่อ และวิธีสอน แก้ปัญหาแยกตามระดับชั้น เผยแพร่ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งพัฒนาวิทยากร แก่นนำเร่งรัดการอ่านออกเขียนได้ ทุกเขตพื้นที่การศึกษา
๔. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน สพป./สพม.ทุกระยะ

๑. ประกาศนโยบาย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และจัดทำมาตรการเพื่อเป็นทิศทางหรือเป้าหมายที่ชัดเจนของการดำเนินงานนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถการใช้ภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

๖

หนังสือคู่มือการดำเนินงาน
อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้

๒. จัดทำเครื่องมือประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้ตรวจสอบและคัดกรองนักเรียน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหานักเรียนที่อ่านเขียนไม่ได้ตามมาตรฐานหลักสูตร

๓. จัดทำคู่มือการดำเนินงาน อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และการพัฒนาความสามารถการอ่านการเขียนให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด

๔. จัดทำแผนงาน/โครงการทั้งระยะสั้นและระยะยาว และจุดเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยสอดคล้องตามนโยบาย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

๕. ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม โดยส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และองค์ความรู้ภาษาไทย ที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามสภาพและบริบทของท้องถิ่น

๖. ส่งเสริมการผลิต และผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยแก้ไขปัญหการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ พัฒนาวิธีการเรียนรู้ภาษาไทยที่ทันสมัยเหมาะกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ให้ได้ผลดีตามมาตรฐานหลักสูตร และพัฒนานักเรียนได้สูงสุดเต็มตามศักยภาพควบคู่กับทักษะกระบวนการคิด มีคุณธรรมจริยธรรม ช่วยเสริมสร้างการดำรงชีวิตและสังคมที่ดี เผยแพร่แก่สถานศึกษา และแหล่งการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

๗. กำกับ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

๑. ประกาศนโยบายให้เป็นวาระสำคัญของเขต
๒. ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียน และหาวิธีแก้ปัญหาให้ตรงจุด
๓. ปรับระบบบริหารจัดการ พัฒนาครู/จัดหาสื่อ นวัตกรรม ช่วยเหลือครู ก่อนการสอบ NT ป.๓ และ O - NET ป.๖ ม.๓ ม.๖ และปิดภาคเรียน
๔. กำกับ นิเทศ ติดตามและให้เหลือโรงเรียนอย่างใกล้ชิด
๕. รายงานผลต่อ สพฐ. ทุกระยะ

๑. ดำเนินการประกาศนโยบาย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้ผู้บริหารโรงเรียนรับทราบ

๒. ดำเนินการประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น ในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคล ให้ทุกโรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริม ที่เหมาะกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน

๓. ปรับระบบบริหารจัดการ ให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบ ร่วมกัน จัดทำคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงาน การเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง รวมทั้งกำหนดให้ผลการดำเนินงานส่งผลการพิจารณาความดี ความชอบ

๔. กำหนดแผนงาน/โครงการทั้งระยะสั้น ระยะยาว กำหนดจุดเน้นพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน สอดคล้องตามนโยบาย กลยุทธ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

๕. จัดการซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ NT ป.๓ และ O - NET ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ การเรียนภาษาไทยเป็นไปตามจุดเน้นของ สพฐ.

๖. ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ พัฒนาครู พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของโรงเรียน ให้สอดคล้อง ตามสภาพปัญหาและบริบทของท้องถิ่น

๗. กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

๘. รายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนด

๑. ประกาศนโยบายให้ครู/ผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการ
๒. ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลนักเรียนทุกระดับชั้นที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เป็นรายบุคคล จัดทำแผนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพปัญหา
๓. ปรับระบบบริหารจัดการ ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนของครูทุกคน ทุกกลุ่มสาระให้ร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหานักเรียน อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
๔. ประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบปัญหาและมีส่วนร่วมแก้ไข
๕. พัฒนาครู/จัดหาวิทยากร สื่อและวิธีสอน ช่วยเหลือครู เร่งแก้ไข ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ซ่อมเสริมนักเรียน ให้แล้วเสร็จ ก่อนการสอบ NT ป.๓ และ O - NET ป.๖ ม.๓ ม.๖ และช่วงปิดภาคเรียน
๖. ภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเปิดภาคเรียน คัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหา เป็นรายบุคคลก่อนเข้าสู่ห้องเรียนปกติ
๗. รายงานความก้าวหน้าต่อผู้ปกครองและ สพป./สพม. ทุกระยะ

๑. ดำเนินการประกาศนโยบาย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้ครูและผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการ

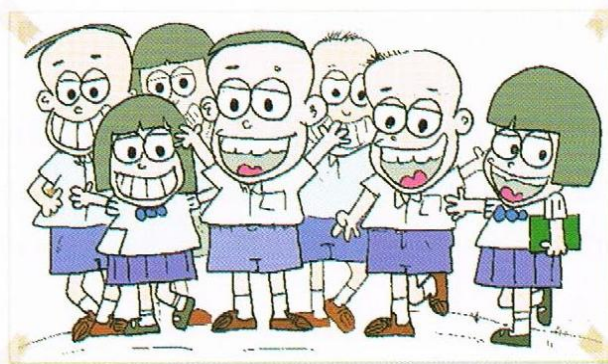
๒. ดำเนินการประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้น เป็นรายบุคคล และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน โดยประสานความร่วมมือระหว่างครูภาษาไทย ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น บุคลากรในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน

๓. ปรับระบบบริหารจัดการ ให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบร่วมกัน ครูทุกคนทุกกลุ่มสาระให้ร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหา นักเรียน อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้ผลการดำเนินงานส่งผลต่อการพิจารณาความดีความชอบ

๔. โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นคุณภาพนักเรียน คุณภาพครูผู้สอน และการบริหารจัดการที่ดี และผนวกแผนงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ในการประกันคุณภาพของโรงเรียนด้วย

๕. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทย

๖. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของครูภาษาไทย และคัดเลือกครูภาษาไทยที่มีคุณภาพ มีความพร้อม เข้าใจพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ให้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย และฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ด้วยวิธีเรียน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

ความสามารถการอ่านการเขียน

คำนิยาม

การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ ในที่นี้ คือ การรู้หนังสือ (Literacy) หมายถึง “ความสามารถในการอ่าน การฟัง - ดู การพูด เพื่อรู้เข้าใจ วิเคราะห์ สรุปลสาระสำคัญ ประเมินสิ่งที่อ่าน ฟัง - ดู จากสื่อประเภทต่าง ๆ และสื่อสารด้วยการพูด การเขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการนำไปใช้ในชีวิิตประจำวัน การอยู่ร่วมกันในสังคม และการศึกษาตลอดชีวิต”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การอ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่าน ภายในเวลาที่กำหนด การอ่านออกเสียง อ่านในใจ อ่านสัญลักษณ์ และแผนภูมิ โดยเข้าใจ เรื่องที่อ่าน

หลักการอ่าน หมายถึง การอ่านออกเสียงตามหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงได้ตาม อักษรวิธี โดยอ่านกลุ่มคำที่ไม่มีตัวสะกด กลุ่มคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา กลุ่มคำที่มี ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มคำที่มีสระลดรูป กลุ่มคำที่มีสระเปลี่ยนรูป กลุ่มคำที่มีคำควบกล้ำ กลุ่มคำที่มีอักษรนำ กลุ่มคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และกลุ่มคำที่มีตัวการ์นต์ โดยอ่านสะกดคำไม่ผิด ไม่อ่านข้ามคำ ไม่อ่านเพิ่มคำ ไม่อ่านซ้ำคำ มีความมั่นใจในการอ่าน และสามารถแบ่งวรรคตอน การอ่านได้ถูกต้อง

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการบอกความหมาย ของคำ ประโยค เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ เล่าเรื่อง ย่อเรื่อง และคาดคะเนเหตุการณ์ สื่อสาร ความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เชื่อมโยงคาดคะเนเรื่องราวอย่างมีเหตุผล สื่อสาร และนำความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ฟัง ดู ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การอ่านออกเสียง อ่านในใจ ได้ถูกต้องตามหลัก การอ่านภายในเวลาที่กำหนด อ่านสัญลักษณ์ และแผนภูมิ โดยเข้าใจเรื่องที่อ่าน

หลักการอ่าน หมายถึง การอ่านออกเสียงตามหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงได้ ตามอักขรวิธี โดยอ่านสะกดคำไม่ผิด ไม่อ่านข้ามคำ ไม่อ่านเพิ่มคำ ไม่อ่านซ้ำคำ มีความมั่นใจ ในการอ่าน และสามารถแบ่งวรรคตอนการอ่านได้ถูกต้อง

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอธิบายความหมาย จากสิ่งที่อ่านได้โดยตรง โดยนัย จับใจความสำคัญ สรุปเรื่องราว วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เชื่อมโยงคาดคะเนเรื่องราวอย่างมีเหตุผล สื่อสาร นำความรู้ความเข้าใจและความคิด เห็นจากเรื่องที่อ่านไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สร้างสรรค์ เลื่อนนำไปใช้อย่างเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม และสังคมภายนอก

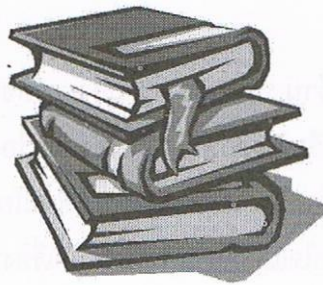
อ่านออก อ่านคล่อง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

อ่านออก หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความหมายของถ้อยคำ ประโยค ข้อความสั้น ๆ เรื่องราวในสื่อต่าง ๆ หรือในหนังสือได้ตามระดับชั้นของผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ขึ้นไป

อ่านคล่อง หมายถึง ความสามารถอ่านออกเสียงชัดเจน ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ การอ่านในระยะเวลาที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน และสามารถจับใจความเรื่อง ที่อ่านได้

ตัวชี้วัดตามจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อ่านคำพื้นฐานและเข้าใจความหมายของคำพื้นฐาน ได้ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คำ
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ อ่านคำพื้นฐานและเข้าใจความหมายของคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ คำ และอ่านข้อความเรื่อง บทหรือกรอนที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนด้วยความเข้าใจ และมีมารยาทในการอ่าน
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านคำพื้นฐานและเข้าใจความหมายของคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ คำ และอ่านข้อความเรื่อง บทหรือกรอนที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนด้วยความเข้าใจ และมีมารยาทในการอ่าน
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ อ่านข้อความ เรื่อง บทหรือกรอนที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนอย่างคล่องแคล่ว สรุปใจความสำคัญ และมีมารยาทในการอ่าน
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ อ่านข้อความ เรื่อง บทหรือกรอนที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนอย่างคล่องแคล่ว สรุปใจความสำคัญ ข้อคิดเรื่องที่อ่าน และมีมารยาทในการอ่าน
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านข้อความ เรื่อง บทหรือกรอนที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนอย่างคล่องแคล่ว สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และมีมารยาทในการอ่าน

เขียนได้ เขียนคล่อง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เขียนได้ หมายถึง ความสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความสั้น ๆ เรื่องราวได้ถูกต้อง เหมาะสมตามระดับชั้นของผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ขึ้นไป เขียนคล่อง หมายถึง ความสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความ เรื่องราวถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ ทางภาษาได้รวดเร็วในระยะเวลาที่เหมาะสมตามระดับชั้นของผู้เรียน

ตัวชี้วัดตามจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เขียนคำพื้นฐานได้ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คำ ประโยคง่าย ๆ และมีมารยาทในการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เขียนคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ คำ เขียนบรรยายภาพ และมีมารยาทในการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เขียนคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ คำ เขียนเรื่องจากภาพ และมีมารยาทในการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เขียนย่อความอย่างคล่องแคล่วและมีมารยาทในการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างคล่องแคล่วและมีมารยาทในการเขียน

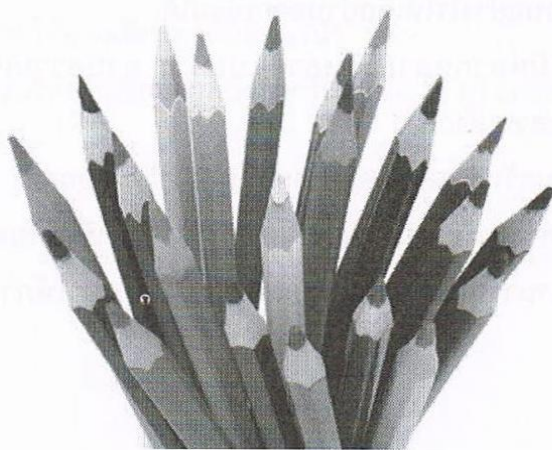
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เขียนเรียงความอย่างคล่องแคล่วและมีมารยาทในการเขียน

สอนอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้

การเรียนการสอนภาษาไทย ให้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะนักเรียนในวัยเริ่มหัดอ่าน หัดเขียน ครูและนักวิชาการด้านการศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สำคัญที่สุด คือ ครู เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดที่สุดรองจากพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่นักเรียนให้ความสำคัญมาก เมื่อถึงวัยเข้าเรียน

ในที่นี้ขอยกตัวอย่างวิธีการสอนภาษาไทยจากง่ายไปยากตามขั้นตอนที่ครูจำนวนมาก เห็นว่าได้ผลและเป็นขั้นพื้นฐานที่สุด ซึ่งเป็นบทความของนายบุญเสริม แก้วพรหม ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๔

“ที่นี่.. อ่านออกเขียนได้”

โดย นายบุญเสริม แก้วพรหม

ความนำ

“...วันที่เด็กคนหนึ่งรู้จักพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รู้จักสะกดคำ แจกลูก
จนสามารถอ่านออก เขียนได้ คือวันที่ดอกไม้แห่งความสุขแบ่งบาน สวยใส
กลางหัวใจของเขา และแสงสว่างแห่งชีวิต ได้เปิดประตูต้อนรับเขาแล้ว...”

แต่...ในทิศทางที่ตรงกันข้าม

ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ คือความทุกข์และความมีดমনของเด็กคนนั้น
เป็นความทุกข์ของครู พ่อ แม่ ผู้ปกครองและทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง และเป็นเรื่องที่สำคัญเร่งด่วน
จนสามารถกล่าวได้ว่าเป็น “ความทุกข์ของแผ่นดิน” ไปพร้อมกัน

อย่างไรก็ตาม นับเป็นเรื่องที่น่ายินดี ที่ ณ วันนี้ หลายส่วนที่เกี่ยวข้องได้มองเห็น
ว่าปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อยู่ในภาวะวิกฤติแล้ว และต่างมองหาหนทางแก้ไขกันอยู่
ด้วยแนวทางที่หลากหลาย ถูกทางบ้าง หลงทางไปบ้าง ตามศรัทธาและความเชื่อของแต่ละส่วน

ถ้าถามว่า สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออกเขียนได้

คำตอบก็คงมีหลากหลายวิธีหลายแนวทาง ตามความเชื่อความศรัทธาและ
ประสบการณ์ของแต่ละส่วน ดังกล่าว

ผมเองมีความศรัทธาและเชื่อมั่นโดยสนิทใจมาโดยตลอดว่า วิธีการของบรรพบุรุษ
ไทยและครูไทยในอดีตนั้น เป็นภูมิปัญญาในการถ่ายทอด เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาไทย
ที่มีประสิทธิภาพ จึงสามารถทำหน้าที่สืบทอดและปกป้องรักษาให้ภาษาไทยคงอยู่มาจนถึง
ปัจจุบันนี้ได้

ผมจึงพยายามทบทวนและย้อนรอยถึงภาพในวัยเยาว์ เพื่อย้อนรำลึกว่า ในขั้นต้นนั้น “ครูของผมสอนผมอย่างไร ผมจึงอ่านออกเขียนได้” (ทั้งที่ครูของผมมีเพียงชอล์กและกระดานดำ และนักเรียนยุคผมมีเพียงดินสอและสมุดคนละเล่มเท่านั้น)

ผมจึงเก็บเอาวิธีสอนของครูของผมวางไว้เป็นหลัก แล้วเติมเต็มด้วยแนวคิดองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาในช่วงหลังบางส่วน นำเสนอเป็นแนวทางในการ “สอนให้อ่านออกเขียนได้” ดังนี้

๑. เชื่อกันว่า วิธีที่ดีที่สุดในการสอนภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้ คือ การสอนสะกดคำ แจกลูก ท่องจำ และไล่หนังสือ และต้องอาศัยการเรียนการสอนแบบ “ฝึก ซ้ำ ย้ำ ทวน”

๒. ลำดับขั้น ในการสอนให้อ่านออกเขียนได้ ประกอบด้วย

- (๑) สอนให้รู้จักพยัญชนะ
- (๒) สอนให้รู้จักสระ
- (๓) สอนให้สะกดคำแจกลูกในแม่ ก กา
- (๔) สอนให้ผันวรรณยุกต์คำในแม่ ก กา
- (๕) สอนให้อ่านเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา
- (๖) สอนให้ผันวรรณยุกต์คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา
- (๗) สอนให้อ่านเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา
- (๘) สอนให้อ่านเขียนคำควบกล้ำ
- (๙) สอนให้อ่านเขียนคำที่มีอักษรนำ
- (๑๐) สอนให้อ่านเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ ฤ ฦ ฎ และคำที่มีลักษณะพิเศษ

๓. เชื่อว่าผลสำเร็จในการสอนจะเกิดขึ้นเมื่อ

(๑) สอนตามลำดับขั้นตอน จากง่ายไปสู่ที่ยากขึ้น และสลับซับซ้อนมากขึ้น

(๒) สอนให้ฝึกอ่าน ฝึกเขียน อย่างช้า ๆ อย่างรีบร้อน อย่างรวบรัด แต่ให้ฝึก ย้ำ ช้า ทวน จนนักเรียนเข้าใจแม่นยำ และมั่นใจ (อย่าใช้เวลามากเป็นเกณฑ์ แต่ให้ใช้ความรู้ ความเข้าใจความสามารถของเด็กเป็นเกณฑ์)

(๓) ระวังอย่าอยู่เสมอดี ถ้ารีบร้อนหรือรวบรัด ในขณะที่เด็กคนใดคนหนึ่ง ยังไม่รู้ยังไม่เข้าใจในลำดับขั้น ๆ ก็จะกลายเป็นปัญหา “ดินพอกหางหมู” ที่หนักไปจนไม่อยากจะ ไม่อยากเรียน และส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไปในที่สุด

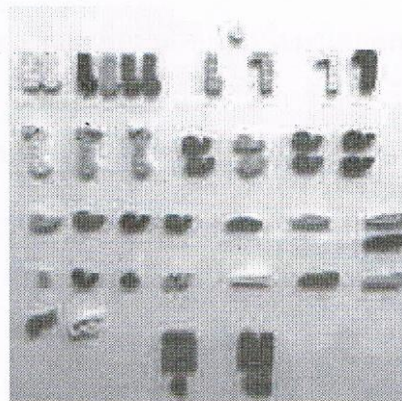
อย่างไรก็ตาม แนวทางข้างต้นสามารถปรับเปลี่ยน คิดต่อ เติมแต่ง กิจกรรมได้ตาม ที่เห็นเหมาะสม ให้สอดคล้องกับสภาพความแตกต่างของเด็กแต่ละคน แต่ละพื้นที่ห้องเรียน ตามหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ

สอนให้รู้จักพยัญชนะ

พยัญชนะไทยมีทั้งหมด ๔๔ ตัว มีวิธีการสอนให้รู้จักพยัญชนะใน ๒ ลักษณะ คือ

๑. สอนให้รู้จัก “ชื่อ” พยัญชนะ

เบื้องต้นนั้น สามารถสอนให้เด็กรู้จัก “ชื่อพยัญชนะ” ทั้งหมดโดยวิธีอ่านท่องร้องเล่น ตามที่ท้องถิ่นโดยทั่วไป เพื่อให้เด็กได้รู้จัก “ชื่อ” ของพยัญชนะแต่ละตัว เป็นการสร้างความคุ้นเคย และสนุกสนานเพลิดเพลินกับการท่องร้องเล่น อย่างเช่นที่ท่องต่อ ๆ กันมาว่า

ก	เอ๋ย กอไก่	ข	ไขในเล่า	ช	ชวดของเรา
ค	ควายเข้านา	ค	คนชิงชัง	ฌ	ระฆังข้างฝา
ง	งูใจกล้า	จ	जानใช้ดี	ฉ	ฉิ่งตีดัง
ช	ช่างวิงหนี	ช	โซ่ล่ามดี	ฉ	เฉมคู่งัน
ญ	ผู้หญิงโสกา	ฎ	ชฎาสวมปล้น	ฎ	ปฎักหุนหัน
ฐ	ฐานเข้ามารอง	ฑ	มณฑโทหน้าขาว	ฒ	ผู้เฒ่าเดินยอง
ณ	ณรไม่มอง	ด	เด็กต้องนิมนต์	ด	เต่าหลังตุ้ง
ถ	ถุงแบกขน	ท	ทหารอดทน	ธ	ธงคนนิยม
น	หนูขวกไขว่	บ	ไบไม้ทับถม	ป	ปลาตากลม
ผ	ผิ้งทำรัง	ฝ	ฝาทนทาน	พ	พานวางตั้ง
ฟ	ฟั่นสะอาดจ้ง	ภ	สำเภากางใบ	ม	ม้าศึกคัก
ย	ยักษ์เขี้ยวใหญ่	ร	เรือพายไป	ล	ลิงใต้ราว
ว	แหวนลงยา	ศ	ศาลาเจียบเหงา	ซ	ฤษีหนวดยาว
ส	เสือดาวคะนอง	ห	หีบใส่ผ้า	ฬ	จุฬาท่าผยอง
อ	อ่างเนืองนอง	ฮ	นกฮูกตาโต		

สื่อที่ใช้ในการสอนให้รู้จัก “ชื่อพยัญชนะ” นั้น อาจจะเป็นแผนภูมิพยัญชนะหรือแผนภาพพยัญชนะอย่างที่มีเผยแพร่อยู่โดยทั่วไป โดยการชี้ให้เห็นพยัญชนะ แล้วอ่านท่องร้องเล่นพร้อมกันทั้งชั้น หรือพร้อมกันเป็นกลุ่ม ก็ได้

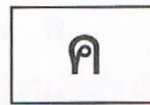
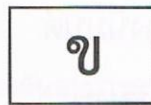
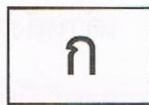
ในการอ่านท่องร้องเล่นนั้นอาจจะปรบมือให้จังหวะ หรือมีกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินไปด้วยก็ยิ่งดี

๒. สอนให้รู้จัก “รูป” และ “เสียง” พยัญชนะ

เป็นการสอนให้รู้จัก “รูป” และ “เสียง” ของพยัญชนะแต่ละตัว เพื่อเตรียมการนำไปสู่การอ่านและเขียนสะกดคำต่อไป โดยมีแนวทางและขั้นตอนการสอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ สอนให้เห็นรูป

โดยครูใช้ “บัตรพยัญชนะ” เป็นรายตัว ให้นักเรียนได้เห็นรูปร่างลักษณะของพยัญชนะแต่ละตัว เช่น

หรือ ครูอาจจะใช้วิธีเขียนพยัญชนะในกระดาน ก็ได้

ขั้นที่ ๒ สอนให้รู้จักเสียง

ขณะที่นำบัตรพยัญชนะให้เด็กดูหรือเขียนพยัญชนะในกระดานที่ละตัวนั้น ต้องให้นักเรียนได้รู้จักเสียงของพยัญชนะตัวนั้น ๆ โดย

(๑) ครูอ่านออกเสียงพยัญชนะให้ฟังอย่างชัดเจน เช่น

ก ออกเสียงว่า “กอ” (อย่าออกเสียงว่า “กอไก่”)

ข ออกเสียงว่า “ขอ” (อย่าออกเสียงว่า “ขอไข่”)

ค ออกเสียงว่า “คอ” (อย่าออกเสียงว่า “คอควาย”)

(๒) ให้นักเรียนดูรูปพยัญชนะทีละตัว แล้วอ่านออกเสียงตามครู โดยออกเสียงดัง ๆ และชัดเจน

(๓) ให้นักเรียนดูรูปแล้วอ่านออกเสียงเอง โดยเริ่มจากอ่านออกเสียงพร้อมกันทั้งชั้น อ่านออกเสียงพร้อมกันเป็นรายกลุ่ม และอ่านออกเสียงเป็นรายคน

(๔) ครูต้องสังเกต ตรวจสอบ หรือทดสอบการอ่านออกเสียงพยัญชนะของนักเรียน เป็นรายคน หากพบว่านักเรียนคนใดยังอ่านออกเสียงไม่ได้ หรือไม่ชัดเจน ต้องแก้ไขทันที (และต้องแก้ไขเสียก่อนที่จะให้อ่านพยัญชนะตัวต่อไป)

ขั้นที่ ๓ สอนให้เขียนรูป

เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงได้แล้วต้องฝึกให้เขียนรูปพยัญชนะตัวนั้น ๆ โดย

(๑) ครูเขียนรูปพยัญชนะในกระดาน (โดยคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด และลากเส้นให้ถูกต้องตามหลักการเขียนพยัญชนะ) ครูลากเส้นซ้ำ ๆ ให้นักเรียนดู และอ่านออกเสียง พยัญชนะตัวนั้นไปพร้อมกัน

(๒) ให้นักเรียนเขียนรูปพยัญชนะตามครู โดยเขียนในกระดานหรือเขียนลงในสมุด ของแต่ละคน ขณะเขียนให้อ่านออกเสียงพยัญชนะไปด้วย

(๓) ให้นักเรียนคัดรูปพยัญชนะแต่ละตัว ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดให้สวยงาม คัดลงในสมุดหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ เทียว

(๔) ครูต้องสังเกต ตรวจสอบ หรือทดสอบการเขียนรูปพยัญชนะของนักเรียน เป็นรายคน หากพบว่านักเรียนคนใดยังเขียนไม่ได้หรือเขียนไม่ถูกต้อง ต้องแก้ไขทันที (และต้องแก้ไขเสียก่อนที่จะให้เขียนพยัญชนะตัวต่อไป)

(๕) ในขั้นของการเขียนนี้ ครูควรสังเกตวิธีการจับดินสอ การวางสมุด ตลอดจนท่าทางการนั่งเขียนของนักเรียนไปด้วย หากพบว่าคนใดไม่ถูกต้อง ควรแนะนำ แก้ไขให้ถูกต้อง เสียแต่ต้น

- ✱ สอนให้เห็นรูป → สอนให้รู้จักเสียง → สอนให้เขียนรูป
- ✱ สอนทีละตัว อย่ารีบร้อน
- ✱ พบเด็กคนใดยังไม่ผ่าน ออกเสียงไม่ถูก เขียนไม่ได้ ให้หยุดรอ เพื่อช่วยเหลือ และแก้ไขเสียก่อน อย่าปล่อยทิ้งไว้ จะหมักหมม เสียหายและสายจนแก้ยาก!

ลำดับพยัญชนะที่ควรสอน ก่อน - หลัง

พยัญชนะไทยทั้ง ๔๔ ตัว มีระดับความยากง่ายในการอ่านออกเสียง และการเขียนรูปพยัญชนะที่แตกต่างกัน ควรเลือกพยัญชนะที่ง่ายในการออกเสียงและเขียนรูป มาให้ฝึกอ่าน ฝึกเขียนก่อน จะเป็นแรงเสริมเพิ่มกำลังใจที่สำคัญในการเรียนรู้

จึงเสนอลำดับพยัญชนะที่ควรสอนก่อน - หลัง เป็นชุด ๆ ดังนี้

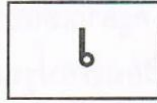
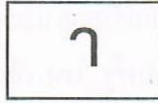
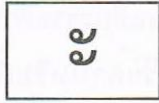
ชุดที่ ๑	ก	จ	ด	ต	บ	ป	อ		
ชุดที่ ๒	ค	ง	ช	ซ	ท	น			
ชุดที่ ๓	พ	ฟ	ม	ย	ร	ล	ว	ฮ	
ชุดที่ ๔	ข	ฉ	ฉ	ฝ	ฝ	ส	ห		
ชุดที่ ๕	ข	ค	ฅ	ฅ	ฉ	ภ	ศ	ษ	ฬ
ชุดที่ ๖	ณ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ฒ	ณ		

สอนให้รู้จักสระ

สระมีทั้งหมด ๒๑ รูป ๓๒ เสียง ต้องสอนให้รู้จัก “รูป” และ “เสียง” ของสระ แต่ละตัว เพื่อเตรียมการนำไปสู่การอ่านและเขียนสะกดคำต่อไป โดยมีแนวทางและขั้นตอนการสอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ สอนให้เห็นรูปสระ

โดยครูใช้ “บัตรสระ” เป็นรายตัว ให้นักเรียนได้เห็นรูปร่างลักษณะของพยัญชนะแต่ละตัว เช่น

หรือ ครูอาจจะใช้วิธีเขียนรูปสระในกระดาน ก็ได้

ขั้นที่ ๒ สอนให้รู้จักเสียงสระ

ขณะที่นำบัตรสระให้เด็กดูหรือเขียนรูปสระในกระดานที่ละตัวนั้น ต้องให้นักเรียนได้รู้จักเสียงของสระตัวนั้น ๆ โดย

(๑) ครูอ่านออกเสียงสระให้ฟังอย่างชัดเจน เช่น

ะ ออกเสียงว่า “อะ” (อย่าออกเสียงว่า “สระอะ”)

า ออกเสียงว่า “อา” (อย่าออกเสียงว่า “สระอา”)

เ ออกเสียงว่า “เอ” (อย่าออกเสียงว่า “สระเอ”)

(๒) ให้นักเรียนดูรูปสระทีละตัว แล้วอ่านออกเสียงตามครู โดยออกเสียงดัง ๆ และชัดเจน

(๓) ให้นักเรียนดูรูปแล้วอ่านออกเสียงเอง โดยเริ่มจากอ่านออกเสียงพร้อมกันทั้งชั้น อ่านออกเสียงพร้อมกันเป็นรายกลุ่ม และอ่านออกเสียงรายบุคคล

(๔) ครูต้องสังเกต ตรวจสอบ หรือทดสอบการอ่านออกเสียงสระของนักเรียนเป็นรายคน หากพบว่านักเรียนคนใดยังอ่านออกเสียงไม่ได้ หรือไม่ชัดเจน ต้องแก้ไขทันที (และต้องแก้ไขเสียก่อนที่จะให้อ่านสระตัวต่อไป)

ขั้นที่ ๓ สอนให้เขียนรูปสระ

เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงได้แล้ว ต้องฝึกให้เขียนรูปสระตัวนั้น ๆ โดย

(๑) ครูเขียนรูปสระในกระดาน (โดยขีดตัวบรรจงเต็มบรรทัด และลากเส้นให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสระ) ครูลากเส้นซ้ำ ๆ ให้นักเรียนดู และอ่านออกเสียงสระตัวนั้นไปพร้อมกัน

(๒) ให้นักเรียนเขียนรูปสระตามครู โดยเขียนในกระดานหรือเขียนลงในสมุดของแต่ละคน ขณะเขียนให้อ่านออกเสียงสระไปด้วย

(๓) ให้นักเรียนคัดรูปสระแต่ละตัว ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดให้สวยงาม คัดลงในสมุดหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ เที่ยว

(๔) ครูต้องสังเกต ตรวจสอบ หรือทดสอบการเขียนรูปสระของนักเรียนเป็นรายคน หากพบว่านักเรียนคนใดยังเขียนไม่ได้หรือเขียนไม่ถูกต้อง ต้องแก้ไขทันที (และต้องแก้ไขเสียก่อนที่จะให้เขียนสระตัวต่อไป)

✱ สอนให้เห็นรูป → สอนให้รู้จักเสียง → สอนให้เขียนรูป

✱ สอนทีละตัว อย่ารีบร้อน

✱ พบเด็กคนใดยังไม่ผ่าน ออกเสียงไม่ถูก เขียนไม่ได้ ให้หยุดรอ เพื่อช่วยเหลือ และแก้ไขเสียก่อน อย่าปล่อยทิ้งไว้ จะหมักหมม เสียหายและสายจนแก้ยาก!

ลำดับสระที่ควรสอน ก่อน - หลัง

สระทั้ง ๓๒ เสียง มีระดับความยากง่ายในการอ่านออกเสียง และการเขียนรูปสระที่แตกต่างกัน มีทั้งสระเดี่ยว สระประสม และสระเกิน ควรเลือกสระที่ง่ายในการออกเสียง และเขียนรูป มาให้ฝึกอ่านฝึกเขียนก่อน จะเป็นแรงเสริมเพิ่มกำลังใจที่สำคัญในการเรียนรู้

จึงเสนอลำดับสระที่ควรสอนก่อน - หลัง เป็นชุด ๆ ดังนี้

ชุดที่ ๑ - ะ - ำ - ิ - ี - ึ - ุ - ู - ึ - ุ

ชุดที่ ๒ - ะ - ะ - ะ - ะ - ะ - ะ - ะ - ะ

ชุดที่ ๓ - ัวะ - ัว - ำ - ใ - ใ - ะ

ชุดที่ ๔ - ะ - ะ - ะ - ะ - ะ - ะ

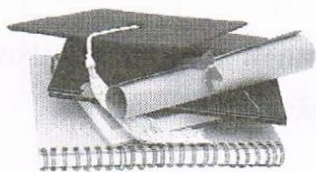
ชุดที่ ๕ ฤ ฤา ภา ภา

สอนอ่าน เขียนสะกดคำ แจกลูก

การอ่าน เขียนสะกดคำ แจกลูก จัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้เด็กอ่านออกเขียนได้

สะกดคำ แจกลูก คืออะไร อย่างไร

การสอนอ่านสอนเขียนภาษาไทย โบราณจารย์มักเน้นที่การสะกดคำ แจกลูก ด้วยความเชื่อว่า คำไทยเป็นคำที่เกิดจากการประสมพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด “สะกดคำ แจกลูก” มักจะพูดติดต่อกัน ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้วแตกต่างกัน กล่าวคือ “การสะกดคำ” คือ การแยกแยะส่วนประกอบของคำออกมาว่า คำนั้น ประกอบด้วย พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด อะไรบ้าง เช่น

“ชา” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา”

“ซ้ำ” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา - ชา - โท - ซ้ำ”

“ข้าง” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา - ชา - งอ - ขาง

“ข้าง” สะกดคำว่า “ขอ - อา - ชา - ชา - งอ - ขาง - ขาง - โท - ข้าง”

ฯลฯ

การสะกดคำ เป็นการสะกดเพื่ออ่านคำ หรือสะกดเพื่อเขียนคำ

ส่วน “การแจกลูก” เป็นการแตกแขนงออกไปในการฝึกประสมคำให้เกิดความคล่องในการอ่าน โดยการแจกลูกนั้น จะมี ๒ ลักษณะ คือ ส่วนประสมคงที่และส่วนที่แปรเปลี่ยนไปแล้วแต่ตัวสระในกรณีการฝึก เช่น ถ้าต้องการฝึกคำที่ประสมด้วยสระ - ำ ก็ให้สระ - ำ เป็นส่วนคงที่ แล้วให้แปรเปลี่ยนตัวพยัญชนะที่จะมาประสมไปเรื่อย ๆ เป็น กำ ขำ คำ งำ จำ ฉำ ฯลฯ

ตัวอย่างการแจกลูก

(๑) พยัญชนะต้นคงที่ สระแปรเปลี่ยนไป (เช่น ต้องการฝึกอ่านคำที่ ม เป็นพยัญชนะต้น)

แจกลูกว่า มะ มา มิ มี มี่ มี มุ มู เมะ เม ...

(๒) สระคงที่ พยัญชนะต้นแปรเปลี่ยนไป (เช่น ต้องการฝึกอ่านคำที่ประสมด้วยสระ ำ)

แจกลูกว่า กำ ขำ คำ งำ จำ ฉำ ขำ ...

(๓) สระและตัวสะกดคงที่ พยัญชนะต้นแปรเปลี่ยนไป (เช่น ต้องการฝึกอ่านคำที่ประสมด้วยสระ อ และ ง เป็นตัวสะกด)

แจกลูกว่า กอง ของ คอง งอง จอง ฉอง ซอง ...

ข้อควรคำนึงในการสอนสะกดคำแจกลูก

๑. เด็กจะสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ เมื่อรู้จักและออกเสียง “เสียงพยัญชนะ” และ “เสียงสระ” ได้ถูกต้องแล้ว ทั้งนี้ ปัญหาของเด็กที่อ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ เกิดจากไม่รู้จักหรือไม่แม่นยำในเสียงพยัญชนะและเสียงสระ ดังนั้นก่อนที่จะสอนอ่านสะกดคำแจกลูกแต่ละครั้ง ครูจะต้องตรวจสอบ ทบทวนให้เด็กแม่นยำในเสียงพยัญชนะและเสียงสระที่จะสอนเสียก่อนทุกครั้ง

๒. ให้เริ่มต้นที่การสอนอ่านสะกดคำก่อน เมื่อเห็นว่าสามารถอ่านสะกดคำได้ถูกต้อง จึงค่อยฝึกให้แจกลูก เพื่อให้เกิดความคล่องในการอ่านคำกลุ่มนั้น ๆ

๓. ให้เริ่มต้นที่การอ่านสะกดคำ อ่านแจกลูก ก่อน เมื่อเห็นว่าสามารถอ่านได้ถูกต้อง จึงให้ฝึกเขียนสะกดคำ เขียนแจกลูก เพื่อให้เกิดความคล่องในการอ่านการเขียนต่อไป

๔. กิจกรรม “เขียนตามคำบอก” และ “คัดลายมือ” เป็นกิจกรรมที่สามารถใช้ฝึกฝนให้เกิดความแม่นยำ และคงทนในการอ่านการเขียน จึงควรนำมาใช้หลังการอ่านเขียนสะกดคำแจกลูกทุกครั้ง

สอนสะกดคำ แจกลูก อย่างไร

ขั้นตอนในการสอนอ่านสะกดคำแจกลูก มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ สอนให้เห็นรูป

โดยครูใช้ “บัตรคำ” คำที่ต้องการสอน ให้นักเรียนได้เห็นรูปร่างลักษณะของพยัญชนะสระ ที่ประสมเป็นคำนั้น ๆ เช่น

กะ

กา

หรือ ครูอาจจะใช้วิธีเขียนคำในกระดาน ก็ได้

ขั้นที่ ๒ สอนให้รู้จักเสียง

(๑) ครูต้องทบทวนเสียงพยัญชนะ และ เสียงสระโดยอ่านออกเสียงพยัญชนะ และเสียงสระให้ฟังอย่างชัดเจน เช่น

ก ออกเสียงว่า “กอ” (มีไข่ “กอไก่”)

า ออกเสียงว่า “อา” (มีไข่ “สระอา”)

(๒) ให้นักเรียนดูรูปพยัญชนะ และสระ แล้วอ่านออกเสียงพยัญชนะ และเสียงสระ ตามครู โดยออกเสียงดัง ๆ และชัดเจน

ขั้นที่ ๓ สอนให้อ่านสะกดคำ

(๑) ให้นักเรียนดูรูปคำ แล้วครูอ่านสะกดคำให้นักเรียนฟัง (ครูต้องออกเสียงให้ดัง และชัดเจน) เช่น

กา

กอ - อา - กา

(หมายเหตุ อย่าออกเสียงว่า “กอ - ไก่ - สระ - อา” เพราะจะทำให้อ่านสะกดคำไม่ได้)

(๒) ให้นักเรียนดูรูปคำ แล้วอ่านออกเสียงสะกดคำตามครูพร้อมกันทั้งชั้น เป็นรายกลุ่ม หรือรายคน

(๓) ให้นักเรียนดูรูปคำ แล้วอ่านออกเสียงสะกดคำเอง โดยเริ่มจากอ่านออกเสียง พร้อมกันทั้งชั้น เป็นรายกลุ่ม และรายคน

(๔) ครูต้องสังเกต ตรวจสอบ หรือทดสอบการอ่านออกเสียงสะกดคำของนักเรียน เป็นรายคน หากพบว่านักเรียนคนใดยังอ่านออกเสียงไม่ได้ หรือไม่ชัดเจน ต้องแก้ไขทันที (และต้องแก้ไขเสียก่อนที่จะให้อ่านคำต่อไป)

ขั้นที่ ๔ สอนให้อ่านแจกลูก

(๑) ครูนำพยัญชนะ และ สระที่ต้องการอ่านแจกลูก โดยใช้บัตรพยัญชนะ หรือ บัตรสระ หรือเขียนบนกระดาน แล้วทบทวนให้อ่านออกเสียงพยัญชนะ และเสียงสระอย่าง ชัดเจนเสียก่อน เช่น

า ออกเสียงว่า “อา” (อย่าออกเสียงว่า “สระอา”)

ก ออกเสียงว่า “กอ” (อย่าออกเสียงว่า “กอไ้”)

จ ออกเสียงว่า “จอ”

ด ออกเสียงว่า “ดอ”

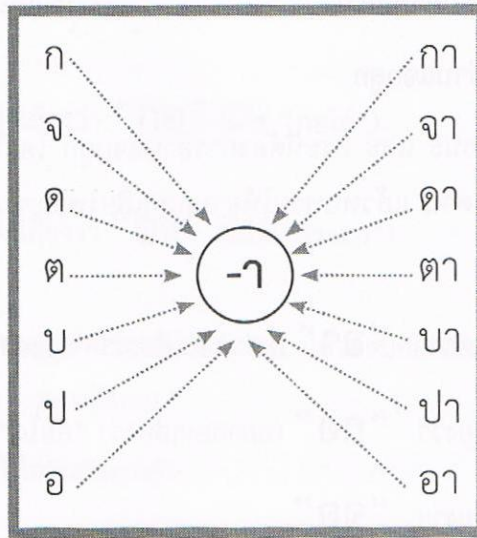
ต ออกเสียงว่า “ตอ”

บ ออกเสียงว่า “บอ”

ป ออกเสียงว่า “ปอ”

อ ออกเสียงว่า “ออ”

(๒) ให้นักเรียนดูรูปชุดคำที่ต้องการแจกลูก โดยใช้แผนภูมิ หรือเขียนชุดคำบนกระดาน แล้วครูอ่านแจกลูกให้ฟัง เสียงดังและชัดเจน เช่น

(๓) ให้นักเรียนดูชุดคำ แล้วอ่านออกเสียงแจกลูกตามครูพร้อมกันทั้งชั้น เป็นรายกลุ่ม หรือรายคน

(๔) ให้นักเรียนดูชุดคำ แล้วอ่านออกเสียงแจกลูกเอง โดยเริ่มจากอ่านแจกลูกพร้อมกันทั้งชั้น เป็นรายกลุ่ม และรายคน

ขั้นที่ ๕ สอนให้อ่านทบทวน

(๑) หลังจากนักเรียนได้อ่านสะกดคำแจกลูก คำในแต่ละชุดแล้ว ครูควรเลือกคำบางคำที่อ่านสะกดคำแจกลูกมาแล้วในชุดนั้น และชุดก่อนหน้านั้น มาให้อ่านทบทวน โดยอ่านออกเสียง “เป็นคำ” (ไม่ต้องอ่านสะกดคำ - แต่ถ้าอ่านเป็นคำไม่ได้ก็ให้อ่านสะกดคำก่อน)

(๒) ชุดคำที่ใช้อ่านทบทวน ครูอาจจะแต่งเป็นเรื่องราวง่าย ๆ ด้วยบทร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง ก็ได้ แต่ต้องใช้คำที่ผ่านการอ่านสะกดคำแจกลูกมาแล้ว

ขั้นที่ ๖ สอนให้เขียนสะกดคำ

เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงสะกดคำ แจกลูกได้แล้ว ต้องฝึกให้เขียนรูปคำนั้น ๆ โดย

(๑) ครูเขียนรูปคำในกระดาน (โดยขีดตัวบรรจงเต็มบรรทัด และลากเส้นให้ถูกต้องตามหลักการเขียน) ครูลากเส้นซ้ำ ๆ ให้นักเรียนดู และอ่านออกเสียงสะกดคำตัวนั้นไปพร้อมกัน

(๒) ให้นักเรียนเขียนรูปคำตามครู โดยเขียนในกระดานหรือคัตลงในสมุดของแต่ละคน ขณะเขียนให้อ่านออกเสียงสะกดคำไปด้วย

(๓) ให้นักเรียนคัดรูปคำแต่ละตัว ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดให้สวยงาม คัตลงในสมุดหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ เที่ยว ได้ตามความเหมาะสม

(๔) ครูต้องสังเกต ตรวจสอบ หรือทดสอบการเขียนสะกดคำของนักเรียนเป็นรายคน โดยอาจจะให้นักเรียนเขียนคำตามคำบอกก็ได้ หากพบว่านักเรียนคนใดยังเขียนคำไม่ได้หรือเขียนไม่ถูกต้อง ต้องช่วยเหลือแก้ไขทันที

(๕) ในกิจกรรมการคัดหรือเขียนคำนั้น อาจจะมีกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อความเพลิดเพลิน เสริมด้วยก็ยิ่งดี เช่น การวาดภาพพระบายสี จากคำหรือข้อความที่คัดเขียน เป็นต้น

หลักในการเลือกคำมาใช้ฝึกสะกดคำและแจกลูก

๑. นำสระทุกเสียงมาให้ฝึกสะกดคำแจกลูก เพื่อให้ผ่านตา ผ่านหู คั่นชินกับเสียงสระทุกเสียงเมื่อประสมกับพยัญชนะ

๒. นำพยัญชนะทุกเสียงมาฝึกสะกดคำแจกลูก เพื่อให้ผ่านตา ผ่านหู คั่นชินกับเสียงพยัญชนะทุกเสียงเมื่อประสมกับสระ

๓. พยัญชนะบางตัวที่มีเสียงซ้ำกัน เช่น ข ค ฉ ฐ ฑ ฒ ณ ฎ ฏ ภา ศ ษ ฬ ยังไม่ต้องนำมาสะกดคำแจกลูก

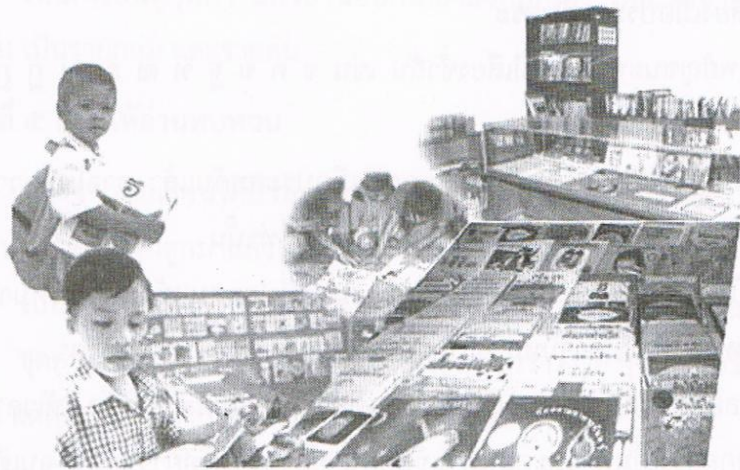
๔. สระบางเสียงหรือพยัญชนะบางตัวเมื่อประสมกันแล้ว อาจไม่มีความหมายหรือไม่มีที่ใช้ ก็ให้เลือกบางส่วนมาฝึก พอให้เกิดความคุ้นชินเท่านั้น

๕. ให้เน้นการฝึกสะกดคำแจกลูก ในคำที่ประสมแล้วมีความหมายและมีที่ใช้เป็นพิเศษ รวมทั้งคำที่จะมีความหมายเมื่อผันวรรณยุกต์หรือมีตัวสะกดด้วย

การสอนสะกดคำแจกลูก เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ดังนั้นจึงต้องใช้เวลากับการสอนสะกดคำแจกลูกอย่างเต็มที่ และสอนตามขั้นตอน อย่าเร่งรัด อย่ารีบร้อน จนเด็กตามไม่ทัน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในที่สุด ส่วนกิจกรรมในแต่ละขั้นข้างต้นนั้น ในระยะเริ่มต้นควรจัดทุกกิจกรรมให้เข้มข้นครบถ้วน แต่ในระยะหลัง ๆ เมื่อ “มั่นใจ” ว่านักเรียนคล่องหรือแม่นในบางกิจกรรมแล้ว อาจจะลดความเข้มข้นลงก็ได้

การพัฒนาให้อ่านคล่องเขียนคล่อง

การเรียนการสอนภาษาไทย ในขั้นต้นเมื่อนักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้แล้ว ก็จะพัฒนาทักษะเพิ่มขีดความสามารถเป็นการอ่านคล่องเขียนคล่อง ด้วยการฝึกอ่านเขียน มีครูกำกับโดยใช้แบบฝึกทักษะและวิธีสอน ในที่นี้ ขอเสนอเกณฑ์การอ่านคล่องเขียนคล่อง โดย นางนงเยาว์ แข่งเพ็ญแข ข้าราชการบำนาญ อดีตนักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือ สปช. เดิม อาจใช้เป็นแนวการดำเนินงาน พัฒนาการอ่านคล่องเขียนคล่อง ดังนี้

เกณฑ์อ่านคล่อง เขียนคล่อง

โดย นางนงเยาว์ แซ่งเพ็ญแข

บทนำ

ความสามารถในการอ่านหรือเรียกง่าย ๆ ว่า อ่านคล่อง - เขียนคล่อง เป็นจุดหมายของการสอนภาษาไทยทุกระดับ เนื่องจากเมื่อครูทำการสอนแล้วระยะหนึ่งหรือเมื่อเปิดภาคเรียนปีใหม่ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสอบว่านักเรียนคนใด จำนวนเท่าใดที่มีความสามารถในการอ่านพอกับระดับชั้น และมีนักเรียนเท่าใดที่มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่าระดับชั้นที่เขาเรียนอยู่ เพื่อครูจะได้สามารถดำเนินการสอนซ่อม/เสริมได้ถูกต้อง มิใช่ปล่อยให้จนสายเกินแก้หรือละเลยศักยภาพนักเรียน

การประเมินความสามารถในการอ่านหรือการวินิจฉัยความสามารถในการอ่าน หมายถึง การหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านของนักเรียนกับเกณฑ์การอ่านของชั้นนั้น ๆ

เกณฑ์อ่านคล่อง - เขียนคล่อง เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบพัฒนาทักษะภาษาไทยที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเอง (Stage of Reading Instruction and Proficiency Required) รูปแบบการพัฒนาได้กำหนดทักษะภาษา ที่จะต้องสอนแต่ละชั้นได้แล้ว จึงจัดทำเกณฑ์วัดความสามารถในการอ่านด้วย เพื่อใช้ประเมินความสามารถในการอ่าน และตามรูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาดังกล่าว

วิธีวินิจฉัยความสามารถในการอ่าน ก่อนดำเนินการวินิจฉัยความสามารถในการอ่าน ครูควรเข้าใจคำ ๒ คำ คือ การอ่านออกเสียง และเครื่องมือวินิจฉัยความสามารถในการอ่าน

๑. ใช้การอ่านออกเสียงเป็นเครื่องมือในการวินิจฉัย

“เนื่องจากการอ่านออกเสียงเป็นหน้าต่างเปิดไปสู่ความเข้าใจกระบวนการอ่าน” ดังนั้น ในการวินิจฉัยความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาจึงใช้การอ่านออกเสียง (Oral reading)

๒. เครื่องมือในการวินิจฉัยการอ่านจะมี ๒ ชนิด คือ

(๑) แบบทดสอบมาตรฐานเพื่อวัดความสามารถในการอ่านออกเสียง เป็นการ
จัดทำขึ้นเพื่อการวิจัยเท่านั้น

(๒) แบบทดสอบการอ่านที่ครูทำขึ้น (Informal or Teacher made Tests)
เป็นแบบทดสอบที่ครูกิจิตทำขึ้นเอง ซึ่งการวินิจฉัยการอ่านคล่องในที่นี้เสนอให้ผู้บริหารทำแบบ
ทดสอบเอง ซึ่งอาจทำได้ ๒ รูปแบบ คือ แบบสำรวจการอ่าน (Informal Reading inventory)
และแบบสำรวจข้อผิดพลาดในการอ่าน (Reading Miscue Inventory) ซึ่งทั้งสองประการนี้
สามารถดำเนินการไปพร้อม ๆ กันได้

ข้อสังเกตการใช้เกณฑ์อ่านคล่อง - เขียนคล่อง

เมื่อนักวิชาการสังเกตพฤติกรรมของผู้อ่านออก - เขียนได้ ทำให้เห็นความสามารถ
ในการอ่านเด่นชัดและแตกต่างกันหลายประการ จนสามารถสรุปเป็นเกณฑ์พฤติกรรม
การอ่านได้ตามระดับชั้น โดยแบ่งเป็น ๓ ช่วง คือ ป. ๑ - ๒ ป. ๓ - ๔ และ ป. ๕ - ๖

เกณฑ์นี้ใช้สำรวจประเมินความสามารถในการอ่านเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว
เพื่อคัดแยกว่านักเรียนคนใดยอมรับว่ามีความสามารถในการอ่านระดับนั้น และยังไม่ยอมรับ
เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

อย่างไรก็ตามเกณฑ์นี้มีอาจทำให้เห็นภาพรวมทั้งหมดหรือสมรรถภาพทั้งหมดทุกด้านได้
แต่ก็สามารถสำรวจความสามารถเบื้องต้นได้ ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มานานแล้วจนถึงปัจจุบัน
เพราะเป็นที่ยอมรับว่า “การอ่านออกเสียงเป็นหน้าต่างนำไปสู่ความเข้าใจกระบวนการอ่าน
ของผู้อ่านได้ (K.S. Goodman : The psycholinguistic Nature of the Reading Process,
๑๙๖๘)

เกณฑ์อ่านคล่อง - เขียนคล่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒

๑. ความสามารถในการอ่าน : อ่านหนังสือเรียนประจำชั้นที่สอนไปแล้วหรือหนังสืออื่น
ที่มีความง่ายยากเท่ากัน อ่านผิดไม่เกินหนึ่งในสี่ของคำ โดยไม่นับคำซ้ำ ทำทางมันใจ ความเร็วปกติ
ไม่ช้าเกินไป ถ้าอ่านติดให้เวลาแก้ปัญหาสะกดคำ ๖ - ๗ วินาที สำหรับเด็ก ป.๑
และ ๔ - ๕ วินาที สำหรับเด็ก ป. ๒ ครูจึงบอก และถ้าครูบอกก็นับว่าอ่านผิด ถ้าอ่านผิดแล้ว
แก้ไขเองได้ให้นับว่าอ่านถูก

ชั้น ป.๑ ข้อความมีความยาว ๔๐ - ๕๐ คำ ป.๒ ข้อความมีความยาว ๖๐ - ๗๐ คำ
ตัวหนังสือใหญ่ขนาดครึ่งบรรทัด

๒. พฤติกรรมในการอ่าน : อ่านช้า ๆ อ่านเป็นคำ ๆ อ่านไปสะกดไป ถ้ามกรูบ้าง
ถ้าอ่านไม่ออกจะแก้ปัญหาด้วยการสะกดคำหรือถาม หรือรอให้บอก/วิธีอ่านเด็กจะชี้ตัวหนังสือ/
และการเปลี่ยนบรรทัดต้องชี้เช่นกัน ยังเปลี่ยนบรรทัดด้วยสายตาไม่ได้

๓. ความเข้าใจในการอ่าน : เข้าใจเรื่องที่อ่านกว้าง ๆ เท่านั้น เพราะยังอ่านเป็นคำ ๆ

๔. วิธีอ่าน : วิธีอ่านมี ๒ วิธี คือ อ่านในใจกับอ่านออกเสียง นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๑ - ๒ จะใช้การอ่านออกเสียงเป็นส่วนใหญ่ ถ้าให้อ่านในใจเด็กจะทำได้เพียงออกเสียงเบา ๆ
โดยริมฝีปากยังต้องเคลื่อนไหว เพราะอ่านในใจแบบสมบูรณ์ยังไม่ได้ ถ้าอ่านติด ป.๑ ใช้เวลา
แก้ปัญหา ๖ - ๗ วินาที ป. ๒ ใช้เวลา ๔ - ๕ วินาที

๕. อัตราการอ่าน : มีอัตราการอ่านอัตราเดียวเท่านั้น คือ อ่านช้า ๆ

๖. ความเร็วในการอ่าน : อ่านช้ากว่าพูด

๗. ด้านจิตวิทยา : ด้านจิตใจความรู้สึก เด็กจะมีความกล้ากระตือรือร้นที่จะอ่าน
พบหนังสือไม่ว่าเล่มเล็ก ๆ หรือเล่มใหญ่ก็จะหยิบเปิดดูและหาคำที่อ่านออก เมื่อพบคำ
ที่อ่านได้ก็จะอ่าน และชอบอ่านให้ผู้ใหญ่ดู และยิ้มด้วยความภูมิใจที่สามารถอ่านหนังสือออก
เพราะคิดว่าตนอ่านหนังสือได้

๘. เขียน : ควรเขียนได้ใกล้เคียงกับการอ่าน ควรแต่งเรื่องขั้นต้นได้ คือแต่งเรื่องหรือ
เขียนอธิบายภาพได้ จะเขียนหนังสือตัวเต็มบรรทัดหรือตัวโต ๆ

เกณฑ์การอ่านคล่อง - เขียนคล่อง ชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔

๑. ความสามารถในการอ่าน : อ่านแบบเรียนประจำที่สอนไปแล้ว หรือหนังสือ
อื่นที่มีความง่าย-ยากเท่ากัน ผิดไม่เกินหนึ่งในสี่ ไม่นับคำซ้ำ ด้วยท่าทางที่มั่นใจ ความเร็วในการ
อ่านอัตราปกติ เรื่องหรือข้อความที่อ่านมีความยาว ๘๐ - ๑๐๐ คำ และระหว่าง ๑๒๐ - ๑๕๐ คำ
ในชั้น ป. ๓ - ๔ ตามลำดับ สำหรับชั้นป. ๔ ข้อความในการอ่านควรเป็นข่าวหนังสือพิมพ์ได้

๒. พฤติกรรมในการอ่าน : การอ่านจะกวาดสายตาช่วงกว้าง ๒ - ๓ คำ ถ้าอ่านคำใด
ไม่ออก จะใช้วิธีเดาคำและสะกดคำ (หรือถ้าสะกดคำจะใช้วิธีสะกดคำในใจ) หรือถาม หรือรอให้
บอก การเปลี่ยนบรรทัดจะใช้วิธีเปลี่ยนบรรทัดด้วยสายตาได้แต่จะผิดบ้าง แต่ไม่ควรใช้นิ้วชี้ตัว
หนังสือ ความเร็วในการอ่านอัตราปกติ

๓. ความเข้าใจในการอ่าน : ความเข้าใจเรื่องที่ทำอ่านจะมากขึ้น เนื่องจากสามารถอ่าน โดยกวาดสายตา ๒ - ๓ คำ เข้าใจเรื่องที่ทำอ่าน ๗๐ % ขึ้นไป

๔. วิธีอ่าน : วิธีอ่านจะเริ่มใช้ทั้ง ๒ วิธี คือ อ่านออกเสียง และอ่านในใจ จะเริ่มใช้ การอ่านในใจบ้าง แต่เป็นการอ่านในใจขั้นต้น กล่าวคือ อ่านเสียงเบาๆ ริมฝีปากยังเคลื่อนไหว การอ่านในใจอย่างสมบูรณ์ยังทำไม่ได้ อาจจะมีเด็กบางคนที่ทำอ่านเก่งมาก ๆ สามารถอ่านในใจ ที่สมบูรณ์ได้บ้าง

๕. อัตราการอ่าน : อัตราการอ่านควรมี ๒ อัตรา ทั้งนี้ขึ้นกับเรื่องหรือข้อความที่ทำอ่าน ถ้ายากก็ความคล่องหรืออ่านเร็วขึ้น ถ้ายากขึ้นจะอ่านช้าลง (เฉพาะนักเรียนที่ทำอ่านเก่งครู อาจเสริมให้มีอัตราในการอ่าน ๒ อัตรา คืออ่านเร็วปานกลางกับอ่านปกติขึ้นกับความง่ายยาก ของเอกสารที่ทำอ่าน และเด็กทุกคนควรอ่านได้อัตราปกติไม่ใช่อ่านช้า)

๖. ความเร็วในการอ่าน : อ่านเร็วเท่ากับพูด หรือช้ากว่าพูดเล็กน้อย

๗. ด้านจิตวิทยา : ด้านจิตใจและความรู้สึกของนักเรียนชั้น ป. ๓ คือ มีความภูมิใจ ในความสามารถในการอ่านของตน เมื่อถูกขอร้องให้อ่านก็จะอ่านด้วยความเต็มใจและภูมิใจ เพราะจะรู้ว่าตนอ่านหนังสือออก และสำหรับเด็กที่ทำอ่านไม่คล่องก็จะรู้ความสามารถในการอ่าน ที่ด้อยของตน ครูต้องช่วยเหลือให้พ้นสภาพนี้

๘. การเขียน : จะเขียนตัวครึ่งบรรทัด การเขียนควรเขียนได้เท่า ๆ กับที่ทำอ่าน สามารถ แต่งเรื่องชั้นสูง คือใส่ความคิดเห็นลงในเรื่อง อ่านและสรุปด้วยวาจาได้ และเมื่อฝึกมาก ๆ ขึ้น ก็เขียนสรุปได้

เกณฑ์อ่านคล่อง - เขียนคล่อง ชั้นประถมปีที่ ๕ - ๖

เมื่อนักเรียนเรียนการอ่านมาเป็นเวลา ๔ ปี แล้ว จะต้องมีความสามารถในการ อ่านถึงระดับที่เรียกว่า รู้หนังสือ ซึ่งความหมายของการรู้หนังสือสรุปได้ว่า “บุคคลจะต้องมี ความสามารถใช้การอ่าน - เขียน - คิดเลข เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ตนเป็นสมาชิกได้อย่าง เป็นอิสระ” หรือนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน - เขียนมานานถึง ๔ ปี จะต้องอ่านคล่อง เขียน คล่องแล้วนั่นเอง

เกณฑ์การรู้หนังสือ (Literacy) มีช่วงยาวถึง ๓ ปี เพราะบางคนก็ผ่านเกณฑ์นี้เมื่ออยู่ ชั้นป. ๔ บางคนก็จะผ่านเกณฑ์ในชั้น ป. ๕ หรือ ป. ๖ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล และองค์ประกอบอื่น ๆ

๑. ความสามารถในการอ่าน : อ่านแบบเรียนประจำชั้นที่สอนไปแล้ว หรือหนังสืออื่นที่มีความง่ายยากเท่ากัน ผิดไม่เกินหนึ่งในสี่ไม่นับคำซ้ำด้วยท่าทางที่มั่นใจ ความเร็วในการอ่านอัตราปกติ เรื่องหรือข้อความมีความยาว ๑๖๐ - ๒๐๐ คำ ในชั้น ป.๕ และมากกว่า ๒๐๐ คำขึ้นไป ในชั้น ป.๖ เรื่องและบทความควรเป็นข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นบทความทั่วไป สุนทรพจน์ พระบรมราโชวาท

๒. พฤติกรรมในการอ่าน : มีพฤติกรรมในการอ่านที่เจริญเต็มที่หรือที่เรียกว่า mature reader กล่าวคือ พฤติกรรมการอ่านจะกวาดสายตาช่วงกว้างราบรื่นสม่ำเสมอเป็นจังหวะ เปลี่ยนบรรทัดไม่ผิด ขณะที่อ่านก็เข้าใจเรื่องที่อ่านไปด้วย หยุดครั้งหนึ่งก็รวมความเข้าใจได้ครั้งหนึ่ง ไม่เข้าใจก็ย้อนกลับ (ดังนั้นจึงมีผลต่อความเร็วในการอ่านที่กล่าวมาแล้ว)

๓. ความเข้าใจในการอ่าน : มีความเข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น หรือ ๙๐% ขึ้นไป เข้าใจความใหญ่และใจความรองหรือใจความสนับสนุน ตลอดจนวิเคราะห์ใจความทั้งสองได้ โดยสามารถแสดงความคิดเห็นเรื่องที่อ่านทั้งด้านบวก - ลบได้ด้วย สามารถวิเคราะห์ประเมินเอกสารได้ว่าเป็น fact หรือ โฆษณาชวนเชื่อ หรือจินตนาการ

๔. วิธีอ่าน : จะใช้การอ่านในใจเป็นประจำ และเป็นการอ่านในใจที่สมบูรณ์ กล่าวคือ จะเคลื่อนเฉพาะนัยน์ตาในการอ่าน จะอ่านออกเสียงเมื่อต้องการอ่านเพื่อประชาสัมพันธ์เท่านั้น และถ้าอ่านออกเสียงจะดีทั้งน้ำเสียง วรรณคตอน และท่าทางสร้างความสัมพันธ์กับผู้อ่านได้อย่างเป็นธรรมชาติ

๕. อัตราการอ่าน : นักเรียนจะมีอัตราการอ่าน ๒ อัตราชัดเจน คือ เร็วปกติ กับอัตราปานกลาง โดยจะสามารถปรับอัตราการอ่านได้โดยอัตโนมัติตามชนิดของเอกสารที่อ่าน ไม่ควรมีอัตราอ่านช้าเฉพาะเอกสารที่ต้องการวิเคราะห์ที่ละเอียด นักเรียนจะปรับเป็นอัตราอ่านช้า

๖. ความเร็วในการอ่าน : ยังไม่มีผลการศึกษาความเร็วในการอ่านในระดับชั้น ป.๕ - ๖ แต่มีวิธีสังเกตเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาโดยเทียบกับการอ่านออกเสียง คือให้บันทึกการอ่านออกเสียงว่าอ่านได้นาทีละกี่คำ จากนั้นให้นักเรียนบันทึกของตนไว้ และการอ่านในใจควรเร็วกว่าหรือเท่า ๆ กัน เพื่อให้นำไปพัฒนาตนเองและต้องเข้าใจเรื่อง ๙๐% ขึ้นไปด้วย

๗. ด้านจิตวิทยา : นักเรียนจะมีรสนิยมในการอ่าน หมายถึง ส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือที่สนใจเท่านั้น เช่น บางคนอาจชอบเรื่องลึกลับ นิยาย ประวัติศาสตร์ สารคดี กีฬาฯ ซึ่งแสดงถึงว่า ความสามารถในการอ่านด้านจิตวิทยาได้พัฒนาถึงขั้นสูงสุดแล้ว

๘. การเขียน : จดบันทึกได้ เขียนรายงานได้ สามารถเขียนแสดงความเห็น
อย่างมีเหตุผลทั้งด้านบวก และด้านลบ

ข้อสังเกต

๑. นักเรียน ชั้น ป.๖ เมื่อมีความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ เรียกว่า เป็นผู้รู้หนังสือ
ถาวร (permanent literacy) ซึ่งเป็นจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา เพราะได้เรียนมานาน
ถึง ๖ ปี ควรจะต้องเป็นผู้รู้หนังสือถาวรแล้ว

ถ้านักเรียน ชั้น ป.๔ - ๖ มีความสามารถในการอ่านเท่ากับเกณฑ์การอ่าน ชั้น ป.๓
เรียกว่าเป็นผู้อ่านไม่คล่อง (immature reader) และสามารถพยากรณ์ได้ว่าจะลืมหนังสือ
แต่ถ้านักเรียน ชั้น ป.๓ ก็ยอมรับว่ามีความสามารถในการอ่านคล่องตามระดับชั้นของเขา
หรือผ่านนั่นเอง

ถ้านักเรียน ชั้น ป.๔ - ป.๖ มีความสามารถในการอ่านเท่ากับเกณฑ์การอ่าน
ชั้น ป.๑ แล้ว เรียกว่า เป็นผู้ที่อ่านที่ต่ำมาก (poor reader) แต่ถ้านักเรียน ชั้น ป.๑ มีความ
สามารถในการอ่านคล่องตามระดับชั้นของตนหรือผ่านนั่นเอง

๒. นักเรียนที่จะอ่านเก่งมีแนวโน้มแสดงให้เห็นใน ชั้น ป. ๑ - ๓

๓. เมื่อวินิจฉัยความสามารถในการอ่านแล้วจะได้นักเรียน ๔ กลุ่ม คือ อ่านคล่อง
ตามเกณฑ์กับการไม่คล่องหรือต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งก็จะเป็นข้อมูลที่ให้ครูวางแผนการสอนเสริม
หรือซ่อมได้ถูกต้องต่อไป

กลุ่มที่ ๑ อ่านไม่ผิดเลย ระดับดีมาก เก่งมาก

กลุ่มที่ ๒ อ่านผิด ๑ - ๓ คำ ระดับดี

กลุ่มที่ ๓ อ่านผิดไม่เกิน ๑ ใน ๔ ของคำทั้งหมด โดยไม่นับคำซ้ำ ระดับพอใช้

กลุ่มที่ ๔ ผิดมากกว่า ๑ ใน ๔ ของคำทั้งหมด ไม่ยอมรับว่าอ่านคล่อง
หรือตกเกณฑ์

วิธีดำเนินการวินิจฉัยความสามารถในการอ่าน

คำแนะนำทั่วไป

๑. ครูควรดำเนินการวินิจฉัยเมื่อสอนหนังสือเรียนประจำชั้น ๘ บทเรียนในชั้น ป.๑ ส่วน ป. ๒ - ๖ ควรสอนหนังสือเรียนประจำชั้นแล้ว ๖ บทเรียนขึ้นไป

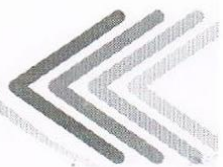
๒. ในการวินิจฉัยควรเตรียมเรื่องหรือข้อความที่มีความยาวตามเกณฑ์ที่เสนอแนะไว้ในชั้นต่าง ๆ เช่น ชั้น ป. ๑ จำนวน ๔๐ - ๕๐ คำ ชั้น ป. ๒ จำนวน ๖๐ - ๘๐ คำ ชั้น ป. ๓ จำนวน ๘๐ - ๑๐๐ คำ ชั้น ป.๔ จำนวน ๑๒๐ - ๑๕๐ คำ ชั้น ป.๕ จำนวน ๑๖๐ - ๒๐๐ คำ และชั้น ป. ๖ จำนวน ๒๐๐ คำขึ้นไป

๓. ถ้าอ่านติด ควรปฏิบัติดังนี้ นักเรียน ชั้น ป.๑ ควรให้เวลานักเรียนใช้เวลาสะกดคำหรือพยายามแก้ปัญหาในการอ่านเป็นเวลา ๖ - ๗ วินาที ชั้น ป. ๒ ควรให้เวลา ๔ - ๕ วินาที จึงบอก และคำที่เด็กอ่านติดถือว่าอ่านไม่ออก หรืออ่านผิดนั่นเอง

๔. เตรียมแบบบันทึกคำที่อ่านผิดและพฤติกรรมในการอ่านดังตัวอย่างครูควรดำเนินการวินิจฉัยการอ่านให้เป็นธรรมชาติที่สุด ได้แก่ พูดให้กำลังใจ ไม่ควรดุหรือตำหนิ

สำหรับนักเรียน ชั้น ป.๒ - ๖ ไม่คล่องตามเกณฑ์ หรือไม่ผ่าน ให้ครูนำเอกสารชั้นที่ต่ำลงมาอีกชั้นหนึ่งให้อ่าน ถ้าผ่านก็ถือว่ามีความสามารถในการอ่านเท่ากับชั้นนั้น เช่น นักเรียน ชั้น ป.๓ อ่านข้อความที่ครูเตรียมมาให้ไม่ผ่าน ขอให้ครูนำข้อความที่มีความง่าย - ยาก เท่ากับ ชั้น ป.๒ ให้อ่าน ถ้าไม่ผ่าน ก็ให้นำข้อความเท่ากับ ชั้น ป.๑ ให้อ่านถ้าไม่อ่านก็ให้นำข้อความเท่ากับ ชั้น ป.๑ ให้อ่าน ถ้าอ่านได้เท่ากับเกณฑ์ชั้นใดก็บันทึกว่ามีความสามารถในการอ่านเท่ากับชั้นนั้น ฉะนั้นการบันทึกความสามารถในการอ่านอาจเป็นดังนี้ เช่น

- ๑) ผ่านชั้น ป.๔
- ๒) ไม่ผ่าน ป.๔/ผ่าน ป.๓/คล่อง ป.๒
- ๓) ไม่ผ่าน ป.๕/ผ่าน ป.๔/คล่อง ป.๓
- ๔) ไม่ผ่าน ป.๒/ผ่าน ป.๑

สรุปเปรียบเทียบสมรรถภาพในการอ่าน ระหว่าง ป.๑ - ๒ ป.๓ - ๔ ป.๕ - ๖

เกณฑ์การเขียนคล่อง ป.๑ - ๒	เกณฑ์การเขียนคล่อง ป.๓ - ๔	เกณฑ์การเขียนคล่อง ป.๕ - ๖
<p>๑. ความสามารถในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * อ่านผิดไม่เกิน ๑ ใน ๔ โดยไม่นับคำซ้ำ ทำทางมันใจ (๔๐ - ๕๐ คำ) (๖๐ - ๗๐ คำ) 	<p>๑. ความสามารถในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * อ่านผิดไม่เกิน ๑ ใน ๔ โดยไม่นับคำซ้ำ ทำทางมันใจ (๘๐ - ๑๐๐ คำ) (๑๒๐ - ๑๕๐ คำ) 	<p>๑. ความสามารถในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรอ่านได้นาทีละ...คำ โดยเข้าใจเรื่องทีอ่าน ๙๐% ขึ้น ป.๕ จำนวน ๑๖๐ - ๒๐๐ คำ ป. ๖ จำนวน ๒๐๐ คำขึ้นไป
<p>๒. ด้านพฤติกรรมการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * อ่านช้าๆ อ่านเป็นคำ ๆ อ่านไปสะกดไป ถ้าอ่านไม่ออกจะใช้การเดาสะกดคำหรือถามครู * เปลี่ยนบรรทัดด้วยสายตา ไม่ต้องใช้นิ้วชี้หนังสือ * เคลื่อนใบหน้าไปตามตัวหนังสือ 	<p>๒. ด้านพฤติกรรมการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * กวาดสายตา ๒ - ๓ คำ ถ้าอ่านไม่ออกจะใช้การเดา (ไม่ควรใช้วิธีสะกดคำ) * ควรเปลี่ยนบรรทัดด้วยสายตาได้ แต่อาจผิดบ้างต้อง * เด็กจะเคลื่อนสายตาในการอ่านไม่เคลื่อนใบหน้าไปตามตัวหนังสือขณะอ่าน 	<p>๒. ด้านพฤติกรรมการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีพฤติกรรมการอ่านที่สมบูรณ์โดยใช้วิธีอ่านในใจ * กวาดสายตาช่วงกว้าง ราบรื่น สม่่าเสมอเป็นจังหวะ เปลี่ยนบรรทัดไม่ผิด อ่านไปเข้าใจเรื่องไปไม่เข้าใจก็ย้อนกลับ
<p>๓. วิธีอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * ส่วนใหญ่ครูใช้วิธีสอนแบบอ่านออกเสียง ใช้วิธีอ่านในใจไม่ได้ 	<p>๓. วิธีอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรใช้วิธีอ่าน ๒ วิธี คืออ่านออกเสียง และอ่านในใจ 	<p>๓. วิธีอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * อ่านในใจเป็นประจำอ่านออกเสียงสมบูรณ์
<p>๔. ความเข้าใจในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * เข้าใจเรื่องทีอ่านอย่างกว้าง ๆ เนื่องจากยังอ่านเป็นคำ ๆ 	<p>๔. ความเข้าใจในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * เข้าใจเรื่องทีอ่านดีขึ้นเนื่องจากอ่านเป็นวลี/ประโยค ๗๐ - ๘๐% 	<p>๔. ความเข้าใจในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * เข้าใจเรื่องทีอ่าน ๙๐% ขึ้นไป * เข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียนบทความ
<p>๕. ด้านอัตราในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีอัตราเดียว คือ อ่านช้า 	<p>๕. ด้านอัตราในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรมี ๒ อัตรา คือ ปกติ กับช้า 	<p>๕. ด้านอัตราในการอ่าน</p> <ul style="list-style-type: none"> * มี ๓ อัตราสามารถเปลี่ยนอัตราได้โดยอัตโนมัติตามลักษณะของเอกสาร

เกณฑ์การเขียนคล่อง ป.๑ - ๒	เกณฑ์การเขียนคล่อง ป.๓ - ๔	เกณฑ์การเขียนคล่อง ป.๕ - ๖
<p>๖. ความเร็วในการอ่าน</p> <p>* อ่านช้ากว่าพูด</p>	<p>๖. ความเร็วในการอ่าน</p> <p>* ควรอ่านได้เร็วใกล้เคียงกับการพูด</p>	<p>๖. ความเร็วในการอ่าน</p> <p>* ความเร็วในการอ่านเท่ากับ การอ่านออกเสียงหรือเร็วกว่า</p>
<p>๗. ด้านจิตวิทยา</p> <p>* มีความกระตือรือร้น กล้า และสนใจการอ่าน ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือเล่มเล็ก/ใหญ่ แม้อ่านได้เพียง ๒ - ๓ คำ ก็จะยิ้มด้วยความดีใจ</p>	<p>๗. ด้านจิตวิทยา</p> <p>* ภูมิใจที่อ่านหนังสือออก สนใจใช้เวลาว่างในการอ่าน</p>	<p>๗. ด้านจิตวิทยา</p> <p>* มีรสนิยมในการอ่าน กล่าวคือ มีเรื่องที่ตนสนใจเป็นพิเศษ และมีหนังสือแนวนั้นเสมอ</p>
<p>๘. ด้านความสามารถในการเขียน</p> <p>* เขียนอธิบายความคิดขั้นต้นได้ กล่าวคือ อาจเขียน เรื่องราวกวนไม่เป็นลำดับ เขียนเหมือนกับที่พูด เขียน หนังสือผิดบ้าง</p>	<p>๘. ด้านความสามารถในการเขียน</p> <p>* สามารถรวบรวมความรู้ ความคิดเขียนเป็นเรื่องได้ดีขึ้น กล่าวคือการลำดับเรื่อง จะต่อเนื่องกัน</p>	<p>๘. ด้านความสามารถในการเขียน</p> <p>* ค้นคว้าเขียนรายงานได้</p> <p>* เขียนอย่างมีวิจารณ์ญาณ</p>

เขียนได้ลายมือสวย

การคัดลายมือ ถือว่าเป็นทักษะสำคัญที่ต้องให้นักเรียนฝึกฝนตั้งแต่เริ่มหัดอ่านหัดเขียนภาษาไทย ซึ่งครูถือว่าเป็นต้นแบบสำคัญที่จะฝึกให้นักเรียนเขียนได้ดี มีลายมือที่งดงาม อ่านง่าย และที่สำคัญฝึกเรื่องความสะอาดเมื่อเขียนผิดรู้จักใช้ยางลบ หรือน้ำยาลบคำผิด ให้สะอาดก่อนเขียนซ้ำลงไป

ต่อไปนี้เป็นแนวทางการส่งเสริมการคัดลายมือ สามารถใช้เป็นแนวทางการสอนคัดลายมือได้เป็นอย่างดี โดยได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ที่ดำเนินการเรื่องนี้อย่างจริงจัง มีการพัฒนาสื่อเอกสารอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการคัดลายมือตามแบบตัวอักษรของกระทรวงศึกษาธิการ

โดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑

จุดมุ่งหมายของการคัดลายมือ

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือ ตา ให้คล่องแคล่วในการเขียน
๒. เพื่อเขียนตัวอักษรไทยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ อย่างประณีต สะอาดเป็นระเบียบ ชัดเจน รวดเร็ว และอ่านเข้าใจง่าย
๓. เพื่อให้เกิดความชำนาญจากการคัดไปสู่การเขียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๕. เพื่อให้เกิดสมาธิการทำงาน มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ

ลักษณะการนั่งที่ถูกต้อง

ก่อนฝึกคัดลายมือต้องฝึกให้นักเรียนนั่งอย่างถูกต้องก่อนฝึกคัดลายมือ ดังนี้

๑. นักเรียนต้องหันหน้าเข้าหาโต๊ะ การนั่งเอียงอาจทำให้หลังคด
๒. แขนทั้ง ๒ ข้างวางอยู่บนโต๊ะ ประมาณ ๓ ใน ๔ ของความยาวระหว่างศอก กับข้อมือพาดไว้กับขอบโต๊ะ หากไม่ทำเช่นนี้ อาจทำให้กระดูกสันหลังคด
๓. กระดาษต้องวางไว้หน้าผู้เขียน การวางกระดาษไม่ตรง ทำให้ผู้เขียนต้องเอียงคอ สายตาทำงานมาก อาจทำให้กระดูกสันหลังคด
๔. ส่วนล่างของกระดาษทำมุมกับขอบโต๊ะ ๓๐ องศา
๕. แขนของมือที่เขียนต้องทำมุมที่เหมาะสมกับตัวอักษร ข้อศอกต้องไม่กางออก หรือแนบตัวมากเกินไป
๖. การวางมือ ฝ่ามือคว่ำลง มีองศาทำมุม ๔๕ องศากับข้อมือ นิ้วกลาง รองรับดินสอ หรือปากกา นิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือจะประคองดินสอ หรือปากการ่วมกับนิ้วกลาง มือจะพักอยู่บนนิ้วนางและนิ้วก้อย
๘. จับดินสอหรือปากกาพอเหมาะ ไม่แน่นเกินไป นิ้วที่จับโค้งเล็กน้อย
๙. ในขณะที่คัดลายมือ แขน มือ และนิ้วจะต้องเคลื่อนไหวให้สัมพันธ์กัน
๑๐. การเคลื่อนไหวของดินสอหรือปากกาในขณะที่คัดแบ่งออกไปเป็นหน่วย ๆ แต่ละหน่วยมีระยะหยุดเป็นระยะ ไม่เคลื่อนไหวติดต่อกันโดยตลอด

วิธีการตัดพยัญชนะไทยแบบหัวกลมตัวมนแบบกระทรวงศึกษาธิการ

๑. สัดส่วนของพยัญชนะ กำหนดเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

บน

๑

๒

๓

๔

๑

๒

๓

๔

ล่าง

๑

๒

๓

๔

หน้าบน

๒. หัวกลมมีขนาด ๑ ส่วน

๓. หัวของ ข ช เป็นหัวขมวดหยักหน้าบน และ ค ฃ ซ ฅ เป็นหัวหยัก - หัวโค้ง

๔. เส้นที่ลากจากหัวตรงในแนวตั้ง ยกเว้น ค ค จ ฐ ฒ ต ต ล ศ ส เป็นเส้นโค้งเฉียง

๕. เส้นบนโค้งมน มีขนาด ๑ ส่วน

๖. เส้นล่างตรงแนวเดียวกับเส้นบรรทัด หรือเป็นเส้นโค้งเล็กน้อย

๗. หาง ป ฝ ฟ เป็นเส้นตรงยาวไม่เกิน ๓ ส่วน

๘. หางอักษรอื่นเป็นเส้นโค้งหาง ยาวไม่เกิน ๓ ส่วน

๙. ส่วนล่างของ ฎ ฏ ฐ เลยตัวอักษรลงมา ๒ ส่วน และกว้างเท่าตัวหลัง

๑๐. เชิง ญ อยู่ในส่วนที่ ๑ ล่าง และกว้างเท่าตัวหลัง

๑๑. ใ้ ษ อยู่ในส่วนที่ ๒

๑๒. ขนาดของตัวอักษรโดยทั่วไป มีความกว้างเป็นครึ่งหนึ่งของความสูงไม่รวมหาง และเชิง ยกเว้น ข ข ข ข กว้างเป็นครึ่งหนึ่งของตัวอื่น ๆ และตัวอักษรที่เหมือน ๒ ตัวติดกัน ได้แก่ ฦ ญ ฒ ณ ตัวหน้ากว้างครึ่งหนึ่งของความสูง ตัวหลังกว้างครึ่งหนึ่งของตัวหน้า

๑๓. สระ ไ - ใ - โ - สูงเลยตัวอักษรขึ้นไปไม่เกิน ๓ ส่วน

๑๔. สระ - ุ - ู อยู่ใต้ตัวอักษรไม่เกิน ๓ ส่วน

๑๕. สระและเครื่องหมายบนทุกตัวอยู่ที่ส่วน ๒ และ ๓

๑๖. ส่วนขวาสุดของสระ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายต่าง ๆ อยู่ตรงกับเส้นขวาสุดของพยัญชนะที่เกาะ ยกเว้นถ้าอยู่กับพยัญชนะที่มีหาง ได้แก่ ป ฝ ฟ ให้เขียนสระ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายเอียงมาข้างหน้าไม่ทับหางพยัญชนะ

๑๗. สระ อี ลากขีดลงแตะปลายสระ - -

๑๘. สระ - เขียนเหมือนสระ - เพิ่ม ๑ ขีดด้านใน - -

๑๙. สระ - มีวรรณยุกต์ให้ใส่วรรณยุกต์ไว้ตรงกลาง - -

ขั้นตอนการฝึกคัดและเขียน

๑. ก่อนฝึกเขียนให้นักเรียนฝึกเขียนเส้นพื้นฐาน ๑๐ แบบ จนชำนาญ

๒. ครูสาธิตการเขียนอักษรไทยตัวเต็มบรรทัดทีละตัวลงบนกระดานดำ

๓. นักเรียนทุกคนคัดและเขียนตัวอักษรแต่ละตัวตามครู ตัวละ ๑ หน้ากระดาษ ลงในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๑) บรรทัดที่เป็นเส้นประใช้สำหรับเขียนหางตัวอักษร และเชิงตัวอักษร

๔. นักเรียนฝึกคัดและเขียนอักษรไทยทุกตัวในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๑) จนชำนาญ แล้ว ครูผู้สอนฝึกให้นักเรียนเขียนตัวอักษรไทยแต่ละตัว ๆ ละ ๑ หน้ากระดาษ ลงในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๒) ครูผู้สอนสังเกตพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนว่า อักษรแต่ละตัว นั้น นักเรียนเว้นช่องไฟถูกต้องหรือไม่ และคัดตัวละกี่ครั้งจึงจะสวยงามถูกต้อง

๕. เมื่อนักเรียนฝึกคัดและเขียนในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๒) จนชำนาญแล้ว ครูผู้สอนฝึกให้นักเรียนเขียนตัวอักษรเรียงตามลำดับทุกตัวลงในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๓) โดยครูสังเกตการเว้นช่องไฟ ความเป็นระเบียบ สะอาด สวยงาม ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน และประเมินผลสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ของนักเรียนทุกคนเป็นเวลา ๑ เดือน

๖. เมื่อนักเรียนฝึกคัดและเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๒) จนชำนาญแล้วให้ฝึกเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๒)

๗. เมื่อนักเรียนฝึกคัดและเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๒) จนชำนาญแล้ว ให้ฝึกเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๓) ๓/๑

๘. เมื่อนักเรียนฝึกคัดและเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๓) จนชำนาญแล้ว ให้ฝึกเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๔)

๙. เมื่อนักเรียนฝึกคัดและเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในแบบฝึกเขียน (แบบ ข ๔) จนชำนาญแล้ว ให้ฝึกเขียนผสมอักษรเป็นข้อความในสมุดคัดไทยบรรทัดปกติ

๑๐. ให้การบ้านนักเรียนคัดลายมือทุกวัน ๆ ละ ๑๐ บรรทัด

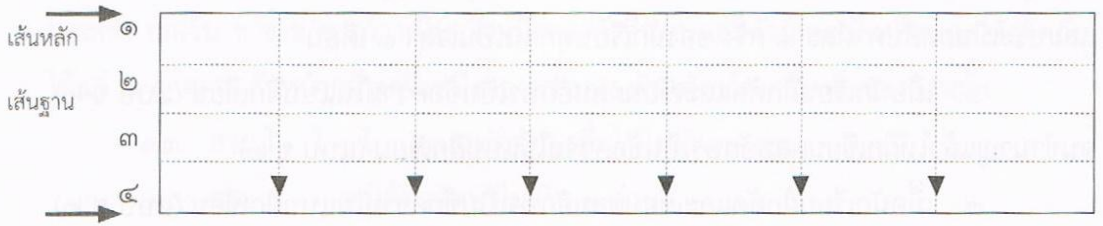
๑๑. ประกวัดคัดลายมือในชั้นเรียน สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๑๒. ให้ครูผู้สอนจัดเก็บแบบฝึกการคัดและเขียนไว้ตั้งแต่เริ่มต้นการฝึกจนประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นหลักฐานในการเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะด้านการคัดและเขียน และเป็นหลักฐานในการนิเทศติดตาม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. หลักการเขียนเส้นพื้นฐานตัวพยัญชนะไทย

๑.๑ การเขียนเส้นดิ่ง

แบบฝึกหัดเขียนเส้นดิ่ง

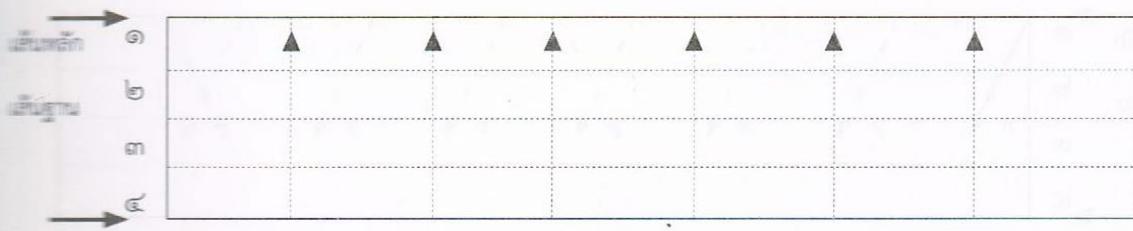
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

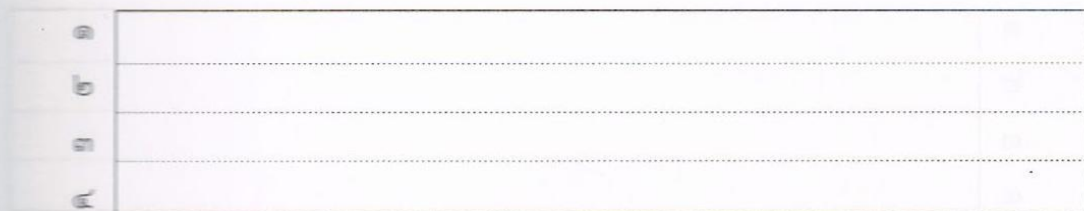
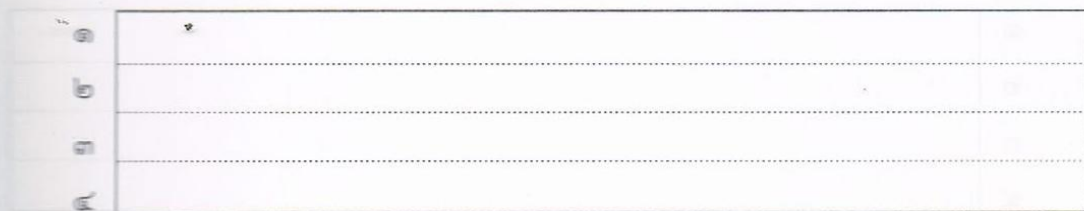
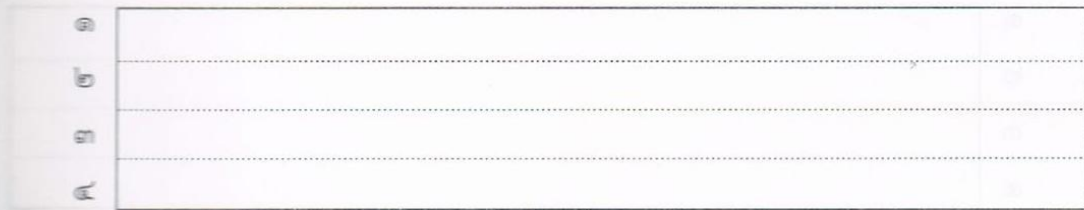
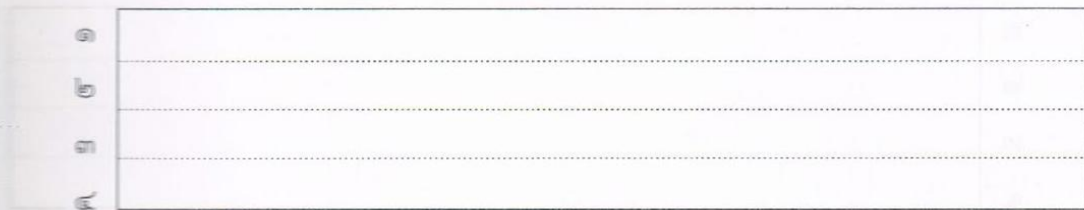
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

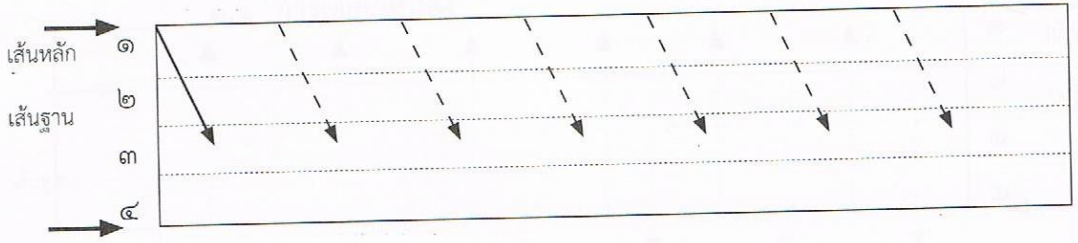
๑.๒ การเขียนเส้นตั้ง

แบบฝึกหัดเขียนเส้นตั้ง

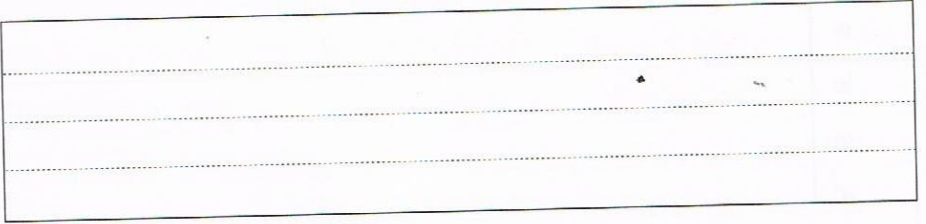

๑.๓ การเขียนเส้นทแยงลง

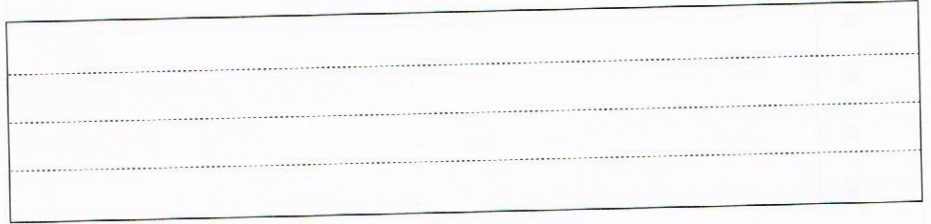

แบบฝึกหัดเขียนเส้นทแยงลง

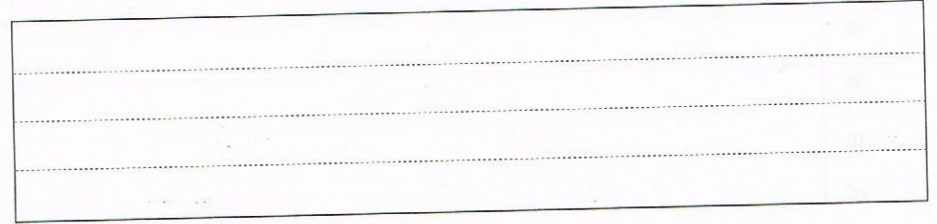
๑
๒
๓
๔

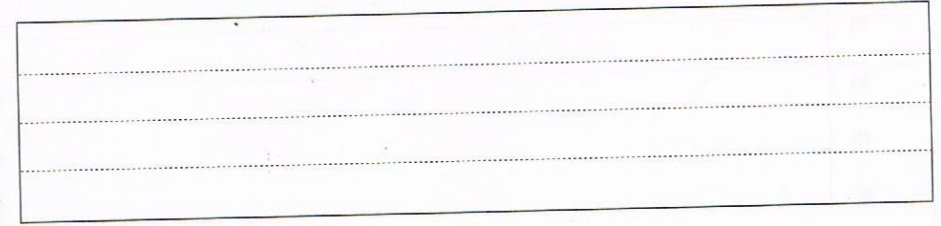
๑
๒
๓
๔

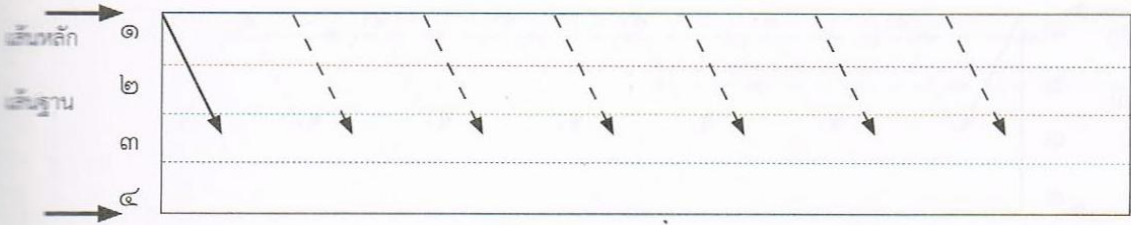
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

๑.๔ การเขียนเส้นทแยงขึ้น

แบบฝึกหัดเขียนเส้นทแยงขึ้น

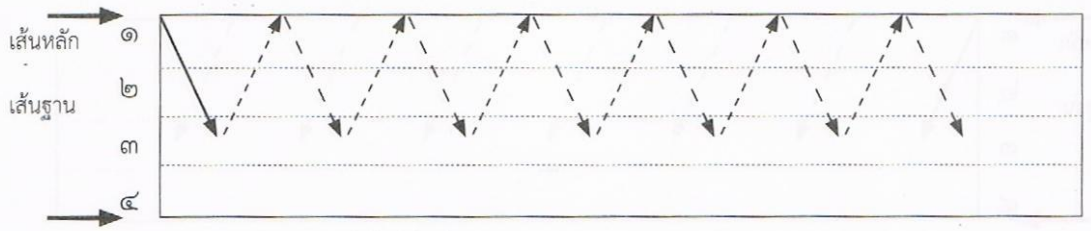
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

๑.๕ การเขียนเส้นทแยงขึ้นและเส้นทแยงลงต่อเนื่องกัน

แบบฝึกหัดเขียนเส้นทแยงลง

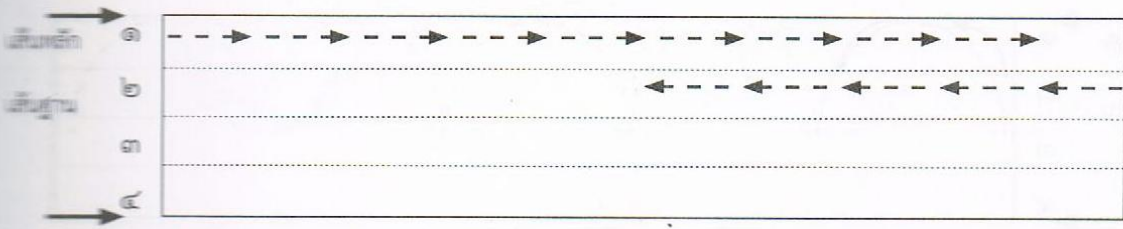
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

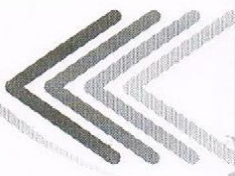
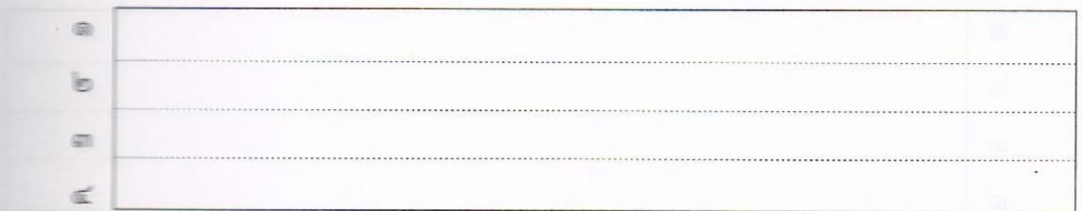
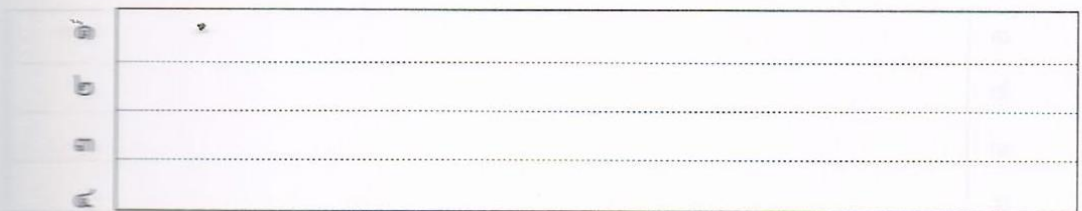
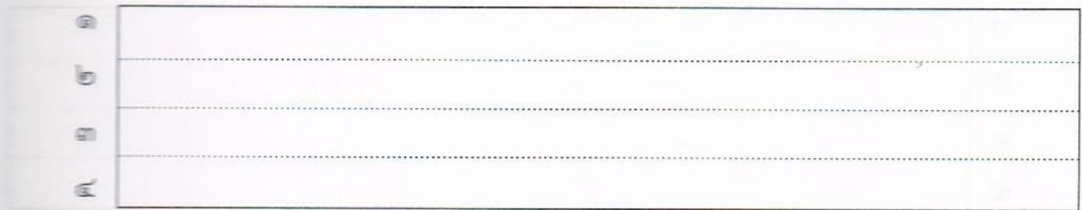
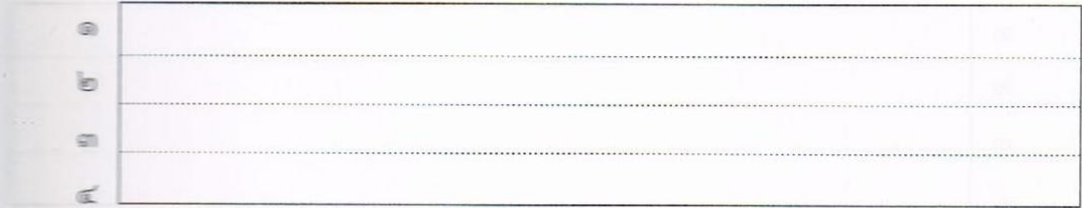
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

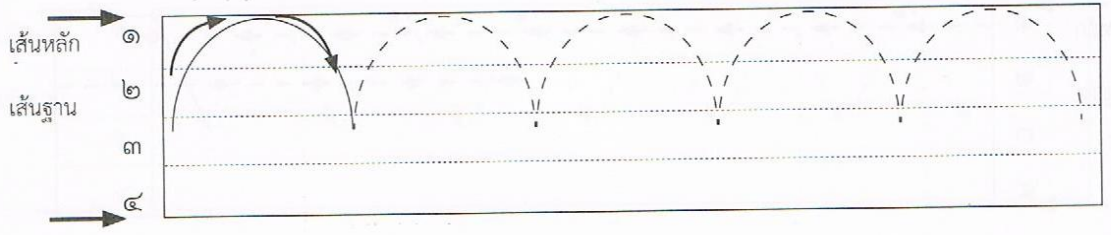
๑.๖ การเขียนเส้นแนวนอน

แบบฝึกเขียนเส้นแนวนอน

๑.๗ การเขียนเส้นโค้งคว่ำ

แบบฝึกหัดเขียนเส้นโค้งคว่ำ

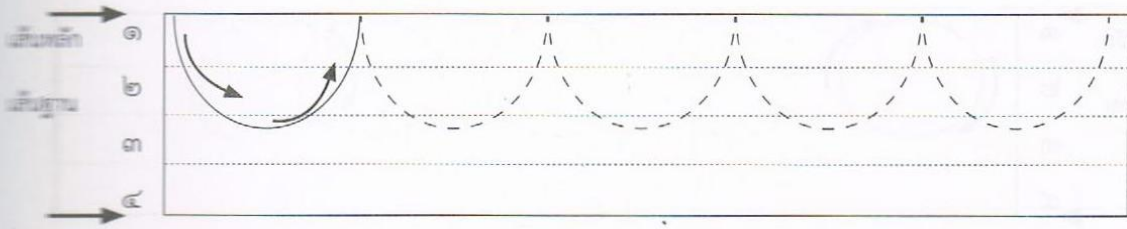
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

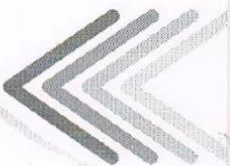
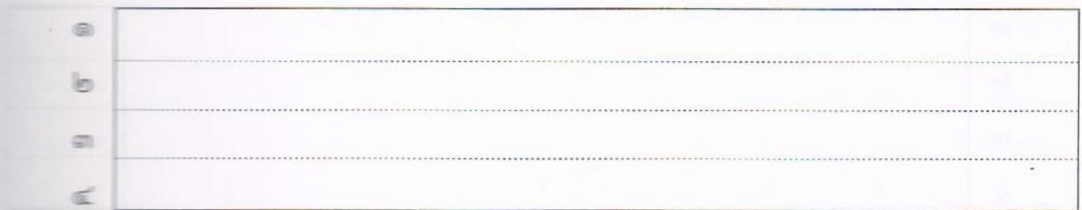
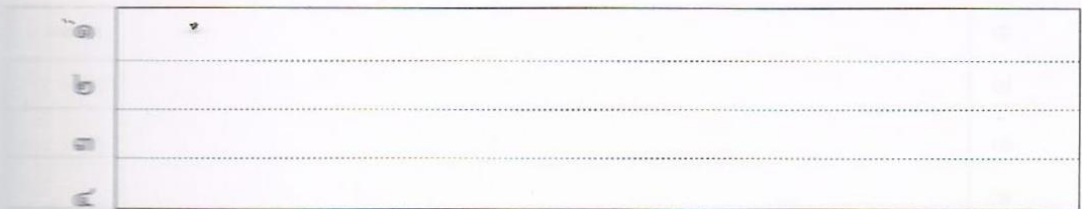
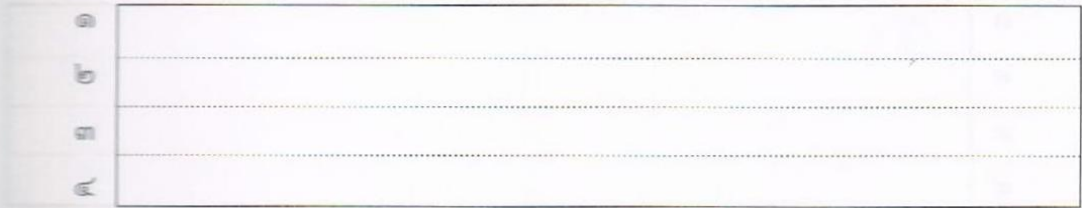
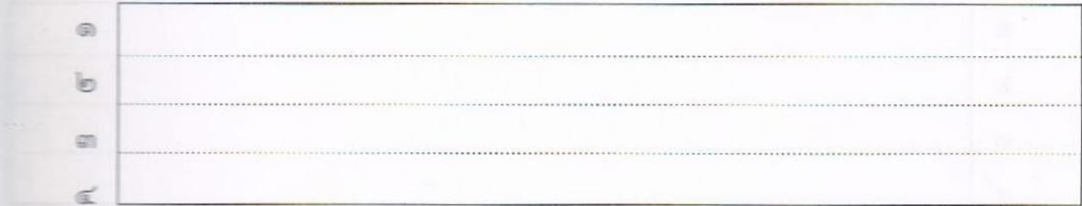
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

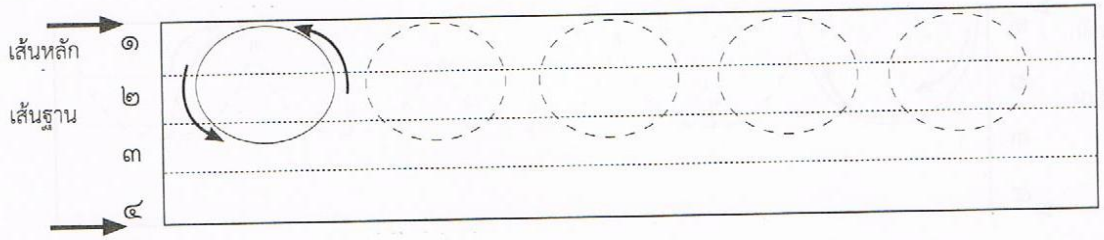
๑.๘ การเขียนเส้นโค้งหงาย

แบบฝึกหัดเขียนเส้นโค้งหงาย

๑.๙ การเขียนเส้นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา

แบบฝึกหัดเขียนเส้นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา

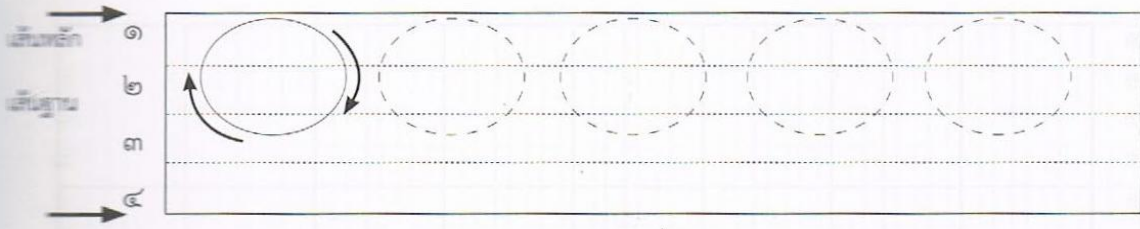
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

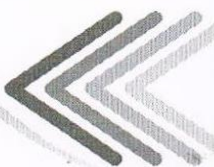
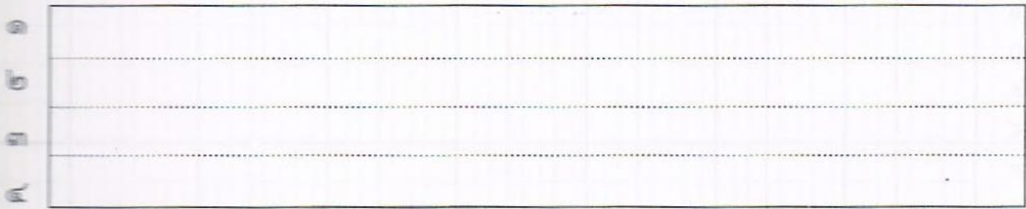
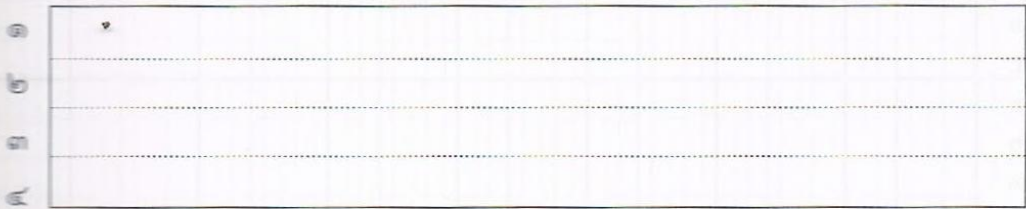
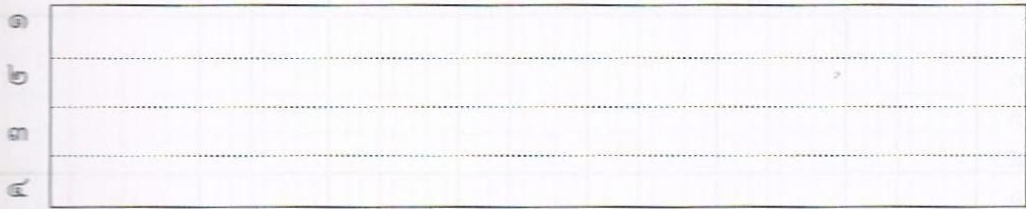
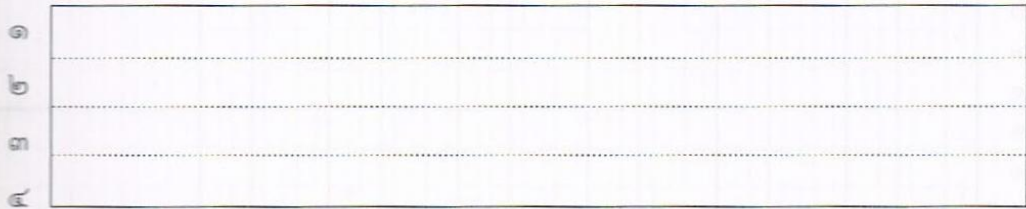
๑
๒
๓
๔

๑
๒
๓
๔

๑.๑๐ การเขียนเส้นวงกลมตามเข็มนาฬิกา

แบบฝึกหัดเขียนเส้นวงกลมตามเข็มนาฬิกา

แบบฝึกหัดเขียนบรรทัด ๕ เส้น (บรรทัด ๔ ส่วนปกติ) (แบบ ข ๓)

ชื่อ.....ชั้น ป.โรงเรียน.....

วันที่ฝึกเขียน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

Handwriting practice lines consisting of multiple sets of five horizontal lines (top, middle, bottom, and two inner lines) for writing practice.

วิธีสอนภาษาไทยเพื่อการอ่านออกเขียนได้

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศนโยบายการอ่านออกเขียนได้ เช่น ในปี ๒๕๕๘ ประกาศเป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ นั้น มีข้าราชการบ้านนาญ ผู้เคยเป็นครู หรือผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากให้ความสนใจเสนอวิธีการ สื่อ และนวัตกรรม ซึ่งเคยใช้มาแล้วเห็นผลดี ให้พิจารณานำเสนอต่อครูหรือผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้เป็นตัวอย่างที่น่าสนใจ เรื่อง นวัตกรรมการสอนภาษาไทยเพื่อการอ่านออกเขียนได้เร็ว ของ ดร.จักร จอมเมณี ข้าราชการบ้านนาญ ในที่นี้ได้สรุปสาระสำคัญเพื่อเป็นแนวทาง ดังนี้

นวัตกรรมการสอนภาษาไทยเพื่อการอ่านออกเขียนได้เร็ว

โดย ดร.จักร จอมเมณี

นวัตกรรมนี้ จัดว่าเป็น “นวัตกรรมการสอนคนให้อ่านออกเขียนได้เร็ว” ภายในระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือน หรือ ๙ เดือน สำหรับคนที่เรียนรู้ช้า หัวใจสำคัญของนวัตกรรมนี้มี ๓ ประการ คือ ความละเอียดอ่อนในการสอนคนให้รู้หนังสือและทุกคนได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างทั่วถึง การบริหารจัดการชั้นเรียน/เวลาเรียนภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้การสอน การวัดประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นเนื้อเดียวกันเพื่อพัฒนาเด็กมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. กำหนดเป็นเป้าหมายชัดเจนให้เด็กทุกคนอ่านออกเขียนได้ในชั้น ป. ๑ - ป. ๒

ผู้บริหารโรงเรียนต้องร่วมกันวางแผน เพราะชั้น ป. ๑ ป. ๒ เป็นยุทธศาสตร์ของการสอนให้อ่านออกเขียนได้ดีที่สุด เนื่องจากหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนมากกว่าชั้นใด ๆ เด็กอายุ ๗ - ๘ ปี สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้อยากฝึกทักษะผ่านกิจกรรม “เล่นปนเรียน” เด็กชั้น ป. ๒ จัดว่าเป็น “วัยทอง” ของการสอนให้อ่านเขียนอย่างมีคุณภาพ เพราะมีความพร้อม

ทุกด้านมากกว่าชั้น ป.๑ ในทางกลับกัน เด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เมื่อผ่านชั้น ป. ๒ ไปแล้ว โอกาสที่จะอ่านออกในชั้นอื่นมีน้อยมาก เพราะหลักสูตรมีเนื้อหายากขึ้น วิธีเรียนวิธีสอน ซับซ้อนขึ้น เวลาฝึกทักษะภาษามีน้อย ที่สำคัญเด็กอายุมากขึ้น เกิดความรู้สึกละอาย ที่จะเริ่มต้นเรียนพื้นฐาน ก ไก่ ข ไข่

๒. ครูประจำชั้น ป. ๑ ป. ๒ จะสอนภาษาไทยได้ดี

การสอนในโรงเรียนมีทั้งการสอนเป็นทางการในเวลาเรียน และการสอนนอกเวลาเรียน หรือการสอนซ่อมเสริม ซึ่งมักกระทำเมื่อครู “ว่าง” เด็ก “ว่าง” ครูประจำชั้นจะทำหน้าที่ได้ดี รู้จักเด็กทุกคน เพราะไม่เคร่งเครียด สมถ่อมอ่อนคลายทั้งครูและเด็ก ถ้ามีเด็กที่มีปัญหาอ่านไม่ออก ครูสอนซ่อมเสริมบ่อย ๆ วันละนิด สอนเสร็จครูยิ้มแย้มแจ่มใส พูดให้กำลังใจ ให้คำชมเชย ไม่นานนักเรียนจะอ่านออก และมีนิสัยชอบการอ่าน เพราะเป็นผลทางจิตวิทยา เด็กรับรู้ความรู้สึกว่า ครูมีความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทรที่จะช่วยเหลือ ทำให้เด็กเกิดมานะพยายามอย่างสูง ที่จะอ่านให้ออกเพื่อให้ครูภูมิใจในความสำเร็จของเขา

๓. ลักษณะห้องเรียนที่เอื้อต่อการสอนให้อ่านออกเขียนได้เร็ว

ห้องเรียนมี ๓ ห้องในห้องเดียว คือ ห้องเรียน ห้องฝึกทักษะ และห้องนิทรรศการ โดยจัดแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ เป็น “ห้องเรียน” เมื่อมีกิจกรรมการอ่านการเขียน พื้นที่ว่างหลังห้อง เป็น “ห้องฝึกทักษะ” จะใช้นั่งฝึกทักษะ ร้องเพลง นั่งสมาธิ สอนคุณธรรม ฯลฯ และพื้นที่ว่างข้างห้อง เป็น “ห้องนิทรรศการ” สำหรับจัดเผยแพร่ความรู้ มุมหนังสือ เก็บรวบรวมผลงานนักเรียน ตามฝาผนังติดสื่อหมุนเวียนบ่อย ๆ ติดป้ายประกาศ ติดบัตรคำเฉพาะที่กำลังเรียน การจัดห้องเรียนแบบนี้จะช่วยให้ห้องเรียนเป็น “แหล่งเรียนรู้” มีความแปลกใหม่ ช่วยกระตุ้นจิตใจให้เด็กตื่นตัว คึกคัก อยากอ่านอยากเขียน รู้จักค้นคว้าสิ่งที่ครูเจตนาสื่อสาร รวมทั้งช่วยให้เด็กเคลื่อนไหวปรับเปลี่ยนอิริยาบถแทนการนั่งที่จำเจแบบเดิม ๆ

๔. เตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมก่อนลงมือ

ครูต้องมีความพร้อมสูงในการปฏิบัติงาน ต้องเตรียมสื่อ อุปกรณ์ให้พร้อมก่อนลงมือสอน เช่น หนังสือเรียน หนังสือการ์ตูน หนังสือนิทาน หนังสือรูปภาพ บัตรคำ บัตรภาพ แผ่นป้ายประกาศ หนังสือพจนานุกรม อุปกรณ์เครื่องเขียน ฯลฯ ให้ทั้งครูและเด็กเลือกใช้ ได้สะดวก รวดเร็ว ใช้ได้ทันที่

๕. ใช้กิจกรรมสอนฟัง สอนพูด เป็นเครื่องมือเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มอ่าน - เขียน

ครูต้องรู้ลักษณะเด่น หรือ “จุดเด่น” “จุดด้อย” ของนักเรียน นักเรียน ชั้น ป. ๑ ป. ๒ ที่อ่านออกเขียนได้มีจุดเด่นหรือจุดแข็ง ได้แก่ รับรู้เร็ว มีความกล้า ช่างพูด มีปฏิริยาเชิงรุก เป็นผู้นำ ร่าเริง มีความเชื่อมั่น มีเพื่อน ได้นับการยอมรับจากเพื่อน และมีความสุข..

ส่วนเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีจุดอ่อน หรือจุดด้อยในลักษณะตรงกันข้าม ดังนั้น หากจะพัฒนาเด็กกลุ่มนี้ให้อ่านเขียนได้เร็วขึ้น จำเป็นต้องพัฒนาบุคลิกภาพเฉพาะตัวให้มีจุดเด่นหรือจุดแข็งผสมผสานกัน โดยใช้กิจกรรมการสอนฟัง สอนพูด ตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้

ฝึกครั้งที่ ๑ ครูแจกกระดาษ ดินสอ ให้เด็กวาดภาพอะไรก็ได้ ไม่ต้องระบายสี กำหนดเวลา ๑๕ นาที หมดเวลา ให้ทุกคนถือภาพไปนั่งที่ห้องฝึก ครูเรียกทีละคนให้ชูภาพให้เพื่อดู และบอกว่าในภาพที่ตนวาดมีรูปอะไรบ้าง บอกได้ ๑ ชื่อ ได้ ๑ คະแนน เช่น บอกว่า “นก” ได้ ๑ คະแนน บอกว่า “ต้นไม้” ได้ ๑ คະแนน ส่วนคนที่ยังวาดไม่เสร็จก็ชูกระดาษให้ดูด้วย แต่ไม่ได้คະแนน เพื่อน ๆ ที่ฟัง นั่งเรียบร้อย ตั้งใจฟัง มีอารมณ์ร่วมกับเพื่อน ประบมือให้เกียรติเพื่อน ๆ ทุกคน สำคัญที่สุด ครูให้กำลังใจ ชมเชย กับทุกคน แม้กระทั่งคนที่ชูกระดาษเปล่า กิจกรรมนี้ให้ฝึกครั้งที่ ๒ ๓ ๔ ๕ เด็กทุกคนจะค่อย ๆ มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

๖. กิจกรรมการสอนอ่าน สอนเขียน

๑) ให้เด็กคุ้นเคย มีประสบการณ์ดี ๆ กับหนังสือ : ทุกเช้าครูควรงั่งในห้องฝึก (หลังห้องเรียนที่จัดแบ่งพื้นที่ไว้) ให้เด็กนั่งชิดกันเป็นวงกลม ครูนั่งเก้าอี้เตี้ย ๆ พุดคุยสนทนากับนักเรียนในบรรยากาศผ่อนคลาย แนะนำหนังสือ อ่านหนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หรือหนังสืออื่น ๆ ให้นักเรียนฟัง หรือเปิดรูปภาพต่าง ๆ ครูควรมีอะไรใหม่ ๆ ให้เด็กตื่นตันทึ่ง กระหายใคร่รู้ เป็นการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน กระบวนการคิดสร้างสรรค์ คติวิเคราะห์ และการแสวงหาความรู้ค้นคว้าต่อไป

๒) การฝึกปากเปล่า : ฝึกอ่านสระ อ่านพยัญชนะ อ่านสะกดคำ อ่านแจกลูก อ่านผันวรรณยุกต์ หรือเนื้อหาอื่น ๆ กิจกรรมนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจลักษณะคำไทย เด็กต้องได้รับการฝึกบ่อย ๆ หากใช้เวลาฝึกวันละ ๓๐ นาที ทุกเช้าตลอดปี เด็กจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่

๓) การสอนอ่านเป็นกลุ่มย่อย : แบ่งนักเรียนตามระดับความสามารถด้านการอ่าน ต่อยอดจากการฝึกปากเปล่าที่เด็กได้รับการฝึก เรียนรู้กฎเกณฑ์ภาษาการอ่านออกเสียงและวิธีอ่านหนังสือที่ถูกต้องพร้อม ๆ กันไป ซึ่งเด็กแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถการอ่านแตกต่างกัน ได้รับมอบหมายให้อ่านหนังสือไม่เหมือนกัน ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้กำกับการสอน เดินตามกลุ่ม ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ให้เวลามากกับกลุ่มที่เรียนช้า นั่งอ่านหนังสือด้วย ให้กำลังใจและสอนให้อ่านออกทีละคำสองคำ ปฏิบัติเช่นนี้จนอ่านออก

๔) การให้เด็กอ่านหนังสือต่อหน้าครูทุกวัน : เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการสอนอ่านเป็นกลุ่ม ซึ่งเด็กแต่ละกลุ่มจะอ่านแต่ละบทแตกต่างกันดังกล่าวแล้ว ครูต้องติดตามผลการฝึกอ่านของเด็กแต่ละกลุ่ม แต่ละคน บันทึกพัฒนาการและให้เด็กอ่านหนังสือกับครูทุกวันตามความสามารถแต่ละคน โดยให้ผลเชิงบวก ครูรับรู้ถึงความเป็นเด็กดี ซื่อสัตย์ และตั้งใจ ซึ่งเป็นการให้โอกาสเด็กได้ใกล้ชิดครู เด็กที่เรียนช้าเกิดความรู้สึกมีความสุขที่ได้ใกล้ชิดครู และจะทำให้เรียนอ่านเขียนได้ดีขึ้นด้วย

๕) การพาเด็กไปฝึกประสบการณ์การอ่านที่ห้องสมุด : อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ชั่วโมง ตลอดปี จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีพัฒนาการด้านภาษา ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งพัฒนาการด้านสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การแบ่งปันหนังสือ มีโลกทัศน์จากการอ่านนิทานหรือการ์ตูน เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๖) ใช้กิจกรรม “เล่นปนเรียน” ฝึกฝนทักษะทางภาษา : เป็นกิจกรรมที่ดัดแปลงพัฒนามาจากการเล่นบทบาทสมมติ “เป็นครูเป็นนักเรียน” มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กฝึกทักษะทางภาษาผ่านการเล่นที่สร้างสรรค์ ให้เด็กเรียนรู้กันเอง คิดวางแผนกันเอง เล่นกันเอง โดยครูคอยอำนวยความสะดวก เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำวิธีการจัดกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมนี้ควรจัดช่วงบ่าย โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม มีหัวหน้ากลุ่ม ให้เป็นนักเรียนที่อ่านได้ดีที่สุดในกลุ่ม สมาชิกกลุ่มมีความสามารถด้านการอ่านแตกต่างกัน หัวหน้ากลุ่มจะได้ฝึกความเป็นผู้นำ มีจิตอาสา เอื้ออาทร อยากร่วมช่วยเหลือผู้อื่น เนื้อหาที่ให้เด็กฝึก เช่น คัดลายมือ ทำแบบฝึกทักษะ การเขียนคำ การเขียนบรรยายภาพ หรือฝึกค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม

๗) ใช้แรงจูงใจกระตุ้นให้อ่านออกเขียนได้เร็วขึ้น : มีสิ่งเร้า ๕ ประการ ดังนี้

(๑) กระตุ้นด้วยบรรยากาศห้องเรียน ต้องสร้างบรรยากาศให้มีความแปลกใหม่ เสมือนเด็กอยู่ในโลกของการเรียนรู้ มีสื่อสร้างสรรค์จัดวางทั่วทุกมุมห้อง เพื่อดึงดูดให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม มีความต้องการ อยากร่วมสัมผัส อยากร่วมเล่นเกม เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะทำให้เด็กติดห้องเรียน

(๒) กระตุ้นด้วยผลงาน เมื่อเด็กปฏิบัติงานได้สำเร็จได้รับสิ่งตอบแทนเป็นดาว ๑ ดวง เขียนบนแผ่นป้ายติดประกาศหลังห้องเรียน นอกจากดาวการเรียนแล้ว ยังมีดาวความประพฤติ คนที่อ่านไม่ออกแม้ไม่มีดาวด้านการอ่าน หากพูดจาไพเราะ ใ้วสวย ก็ได้รับดาวด้วย ก็จะเป็นแรงกระตุ้นอีกทางหนึ่ง

(๓) กระตุ้นด้วยคำชมเชย คำชื่นชมจากครูเหมือนน้ำทิพย์โสมใจให้เด็กเกิดพลังใจในการทำกิจกรรมให้สำเร็จ ขณะเดียวกันก็นำไปสู่ความคาดหวัง เช่น เด็กที่อ่านไม่ออก ถ้าอ่านออก ๒ - ๓ คำ ตามที่ให้ที่บ้าน ครูก็นำมาชื่นชมให้เพื่อน ๆ ประทับใจ เขาก็จะพยายามอ่านมากขึ้น

(๔) กระตุ้นด้วยการส่งจดหมายชื่นชมถึงผู้ปกครอง เป็นการกระตุ้นอย่างต่อเนื่องไปถึงบ้าน โดยคาดหวังให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกที่ดี มีคำชื่นชมต่อเด็ก เพื่อเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนการอ่านด้วย จดหมายนี้จะมอบให้เมื่อเด็กอ่านออกและสอบผ่านแต่ละบท เด็กทุกคนจะชอบจดหมายชื่นชมถึงผู้ปกครองจึงพยายามอ่านให้ออกและสอบให้ผ่าน

(๕) กระตุ้นด้วยรางวัล “ดินสอทองคำ” คือการสร้างกติกาว่า ใครอ่านหนังสือ อ่านสิ่งต่าง ๆ ในห้องนิทรรศการ หรือส่วนที่จัดเป็นนิทรรศการ ที่ครูคิดไว้ เปิดดูภาพอ่านป้ายประกาศ หรือหัดเปิดพจนานุกรม ถือว่า ใฝ่ดี ให้ ๑ ชิด หากชวนเพื่ออ่าน หรืออ่านหนังสือให้เพื่อนฟัง ได้ ๒ ชิด ใครมีขีดเต็มช่วง จะได้ “ดินสอทองคำ” ๑ แท่ง

๘) ใช้การวาดรูป การร้องเพลง และการออกกำลังกาย เป็นกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ ส่งเสริมพัฒนาการให้เจริญทุกด้าน : เด็กชั้น ป. ๑ และ ป. ๒ จะเรียนอย่างมีพลัง เมื่อมีบุคลิกภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่สมบูรณ์ ครูผู้อยู่ใกล้ชิดเด็กทุกวัน จึงต้องเป็นผู้สร้างและพัฒนาให้เกิดขึ้น

การใช้กิจกรรมวาดรูป การร้องเพลง และการออกกำลังกาย ในการเรียนการสอนภาษาไทยโดยมีการจัดระบบอย่างสม่ำเสมอ ทุกวัน ทุก ๑๕ นาที ตลอดปี เด็กจะมีบุคลิกภาพ มีพัฒนาการทางกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีสุนทรีย์ และอ่อนโยน อย่างแน่นอน

๙) ใช้การสอน การวัดประเมินผล และการวิจัย ให้เป็นเนื้อเดียวกันเพื่อพัฒนาเด็ก : การสอน การวัดประเมินผล และการวิจัย มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะการวัดประเมินผล และการวิจัย กล่าวคือ ครูผู้สอนจะใช้กระบวนการวัดประเมินผลเพื่อประเมินความก้าวหน้า การพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ของเด็กทุกครั้งที่ปฏิบัติการสอน ขณะเดียวกันจะใช้กระบวนการวิจัย ช่วยหาคำตอบ แก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ขณะปฏิบัติการสอน

๑๐) การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ : ปัจจุบันจะสังเกตว่า เด็กรุ่นใหม่ทุกระดับ การศึกษาอ่อนด้านการเขียน เขียนข้อความยาว ๆ ไม่เป็น เขียนได้สื่อความไม่ได้ เด็กเริ่มเรียน ภาษาไทย ชั้น ป. ๑ และ ป. ๒ จะต้องได้รับการฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างชำนาญ ๒ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ ฝึกเขียนควบคู่กับฝึกอ่าน “อ่านเรื่องใด เขียนเรื่องนั้น” เป็นการเขียนขั้นพื้นฐานเขียนเชิงปรนัย โดยเติมคำ ข้อความ หรือตอบคำถามสั้น ๆ ในหนังสือ ที่อ่าน ส่วนใหญ่เด็กจะได้รับการฝึกฝนเพียงขั้นตอนนี้เพราะสัมพันธ์กับการวัดประเมินผล และการออกข้อสอบเชิงปรนัย

ขั้นตอนที่ ๒ เขียนเชิงสร้างสรรค์ เขียนสิ่งใหม่ ๆ ตามความนึกคิด เป็นการ นำความรู้ความคิด และสติปัญญา ที่รับรู้จดจำ สังสมไว้ในตัวไปใช้ในการเขียนเพื่อการสื่อสาร เด็กที่เขียนได้ชำนาญถือว่า “เขียนได้” ตรงตามความหมายของคำว่า “อ่านออกเขียนได้”

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับเด็ก ป.๑ และ ป.๒ มีปัจจัย ๓ ประการ คือ

ประการที่ ๑ จัดบรรยากาศห้องเรียนให้เด็กรู้สึกตื่นตัว กระตุน เร้าใจ ให้รู้สึกอยากอ่านอยากเขียน

ประการที่ ๒ ออกแบบแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เด็กวัย เริ่มเรียนชั้น ป. ๑ และ ป.๒ อาจใช้วิธีวาดรูปและเขียนคำ ประโยค วลี หรือข้อความ ตามลำดับ

ประการที่ ๓ วิธีการฝึก ควรดำเนินการตลอดปีการศึกษา ทุกครั้งที่เรียน ภาษาไทย ๑๕ - ๒๐ นาที ใช้วิธีฝึกตามลำดับ จากการเขียน คำ วลี ประโยค และข้อความสั้น ๆ

ภาคผนวก

ตัวอย่าง การอ่านประสมอักษรหรือแจกลูก

ผศ.ประเทือง คล้ายสมบูรณ์
 เอกสารประกอบการสอน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เสียงสระ	อะ	อา	อิ	อี	อึ	อื	เอะ	เอ	แอะ	แเอ
ก	กะ	กา	กิ	กี	กึ	กื	เกะ	เก	แกะ	แก
ข	ขะ	ขา	ขิ	ขี	ขึ	ขื	เขะ	เข	แฮะ	แฮ
ค	คะ	คา	คิ	คี	คึ	คื	เคะ	เค	แคะ	แค

เสียงสระ	โอะ	โอ	เออะ	ออ	เออ	เอือ	เอือ	เอือ	อัว	อ้าว
ก	โกะ	โก	เกอะ	กอ	เกอ	เกือ	เกือ	เกือ	กัว	ก้า
ข	โขะ	ขอ	เขอะ	ขอ	เขอ	เขือ	เขือ	เขือ	ขัว	ข้า
ค	โคะ	คอ	เคอะ	คอ	เคอ	เคือ	เคือ	เคือ	คัว	ค้า

อ่านคำ เกะกะ กระทะ นกกา ปากกา กีฬา สีทากี กิ่งก่า กิ่งกือ เกเร แพะแกะ ตึกแก ตะโก ชาวเกาะ มะละกอ ฯลฯ
 คะ ขา ตาเข ตะขอ มากโหล มะเพื่อ นะคะ ราคา ใ้ไฟดู คุน้ำ ต้นแค เสียงเคาะ ล้าคอ เคอะเป็น

เสียงสระ	อะ	อิ	อี	อึ	อึ	เอ	แอะ
พยัญชนะ							
ง	งา	งิ	งึ	งึ	งู	เงง	แกง
จ	จา	จิ	จึ	จึ	จุ	เจจ	แจจ

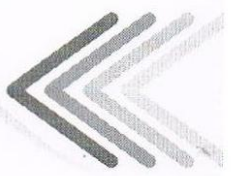
เสียงสระ	โอะ	เออะ	เออะ	เอียะ	เอียะ	เอือะ	อัวะ
พยัญชนะ							
ง	โง	งะ	งอ	งैया	งैया	งือะ	งัว
จ	โจ	จะ	จอ	จैया	จैया	จือะ	จัว

อ่านคำ เงอะงะ ถั่วงา งาช้าง เงื่อง่า รุงงู งูดังแดงะ งอแง โงหัว ลูกเงาะ ทักงอ งัวเงีย พุดจา กินจุ หมากู กินเจ
 กระแจะ จอแฉ โฉฉ เหล็กเงาะ ป้อจ เงอะเงอ พบเงอ เงียระโน จุนเจือ เงือจาง เงือปน

เสียงสระ	อะ อา	อิ อี	อึ อือ	อี เอ	อุ อู	เอะ เอ	แอะ แอ
พยัญชนะ							
ฉ	ฉา	ฉิ	ฉึ	ฉี	ฉุ	ฉะ	ฉะ
ช	ชา	ชิ	ชึ	ชี	ชู	ชะ	ชะ

เสียงสระ	โอะ โอ	เออะ เออ	เอียะ เอีย	เอื้อะ เอื้อ	อัวะ อัว
พยัญชนะ					
ฉ	โฉ	ฉอ	ฉีย	ฉือ	ฉัว
ช	โช	ชอ	ชีย	ชือ	ชัว

อ่านคำ คำฉา อ้วนฉุ เต็นฉะ ตินแฉะ โจโฉ ตาลฉาะ ฉอฉะ ฉอฉะ ฉอฉะ ฉอฉะ ฉอฉะ ฉอฉะ
 กระชุกชุกชุกตั้งแฉะ แฉะฉอน กระชอ

เสียงสระ	อะ	อา	อิ	อี	อึ	อึอ	อึ	อึ	เอ	แเอ
ด	ดะ	ดา	ดิ	ดี	ดึ	ดึอ	ด	ด	เด	แด
ต	ตะ	ตา	ติ	ตี	ตึ	ตึอ	ต	ต	เต	แต
ถ	ถะ	ถา	ถิ	ถี	ถึ	ถึอ	ถ	ถ	เถ	เถ

เสียงสระ	โอะ	โอ	เอาะ	ออ	เออะ	เออ	เอ็ย	เอ็ย	เอ็ย	อัว
ด	โดะ	โด	ดะ	ดอ	ดะ	ดอ	ด็ย	ด็ย	ด็ย	ดัว
ต	โตะ	โต	ตะ	ตอ	ตะ	ตอ	ต็ย	ต็ย	ต็ย	ตัว
ถ	ถอะ	ถอ	ถะ	ถอ	ถะ	ถอ	ถ็ย	ถ็ย	ถ็ย	ถัว

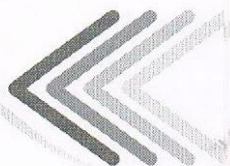
อ่านคำ โดะ แมงตานา คนตี สะต้อ งุด มงตู่ คอนโต ไม่เตาะ ไตเต็ยะ ตะขบ ตาขาว ตีเต็ยน ต่อยตี สะต้อ กิลินตุ ขาวตุ เตะตอย
 ต้องเต กระทบ ตัวโต กระทบ ตอไม่ ตัวมอด คากา จับถึอ วัตถุ ฤโถ ฤมเถ ปินเถ ถัวโย ปิเถาะ ตัดเถอ

เสียงสระ พยัญชนะ	อะ อา	อิ อี	อึ อือ	อุ อู	เอะ เอ	แอะ แอ
ท	ทา	ทิ	ทือ	ทู	เท	แท
ธ	ธา	ธิ	ธือ	ธุ	ธะ	ธั
น	นา	นิ	นือ	นู	นะ	นั

เสียงสระ พยัญชนะ	โอะ โอ	เอาะ ออ	เออะ เออ	เอือะ เอืออ	เอือเอือ	อัวัว
ท	โท	ทอ	เทอ	เทีย	เทือ	ทัว
ธ	ธอ	ธอ	ธอ	ธีย	ธือ	ธัว
น	โน	นอ	นอ	นีย	นือ	นัว

อ่านคำ

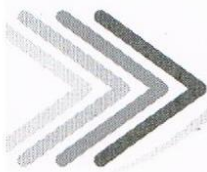
กระทะ ทะเล นกกระทา กะทึ นาทึ ปะทุ ปลาทุ เลอะทะ ลานเท กัดทะ เกโท กะทะทะ ถักทอ เลอะทะอะ คพา วิธึ สาธุ
 พุฑโรธ ฉั้นเรอ นะคะ ไร่เนา ธานึ ธนุ คาคคะเน นัตตะเนะ สาระแน ทัวโน นอแรด นัวเนย

เสียงสระ พยัญชนะ	อะ อา	อิ อี	อึ อือ	อึ อือ	อุ อู	เอะ เอ	แอะ แอ
บ	บะ บา	บิ บิ	บึ บึ	บือ บือ	บู บู	เบะ เบ	แบะ แบ
ป	ปะ ปา	ปิ ปิ	ปึ ปึ	ปือ ปือ	ปู ปู	เปะ เป	แพะ แพ
ผ	ผะ ผา	ผิ ผิ	ผึ ผึ	ผือ ผือ	ผุ ผุ	ผะ ผะ	ผะ ผะ

เสียงสระ พยัญชนะ	โอะ โอ	เออะ เออ	เอียะ เอีย	เอือะ เอือ	อัวะ อิว
บ	บโอะ บอ	บเออะ เบอ	บเอียะ เบีย	บเอือะ เบือ	บอัวะ บิว
ป	ปโอะ ปอ	ปเออะ เปอ	ปเอียะ เปีย	ปเอือะ เปือ	ปอัวะ ปิว
ผ	ผโอะ ผอ	ผเออะ ผอ	ผเอียะ ผียะ	ผเอือะ ผือ	ผอัวะ ผิว

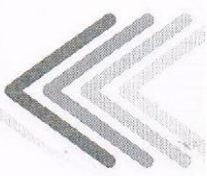
อ่านคำ ปลาชား ดอกชบา บิดา จาระบี กระบือ บานบุรี ชูชา ปากแยะ แมมือ คนโบราณ เสาระถ บ้าบอ บานเบอะ ตายเป็นเงือ
ดอกบัว พบปะ ข้างป่า กะปิ เตือนปี ปูปะ ปูปลา ปนเป ตัดแปะ มือแป ถั่วโป กระเปาะ ต้นปอ ผมเปีย ไหลผ่า ภูตผี
พันธุ บินโผ ขบเผาะ ตีเคียะ เมียตัว

เสียงสระ พยัญชนะ	อะ	อา	อิ	อี	อึ	อู	เอะ	เอ	แอะ	แเอ
ฝ	ฝะ	ฝา	ฝิ	ฝื่อ	ฝุ	ฝู	ฝะ	ฝเ	ฝะ	ฝแ
พ	พะ	พา	พิ	พื่อ	พู	พู	พะ	พเ	พะ	พแ
ฟ	ฟะ	ฟา	ฟิ	ฟื่อ	ฟู	ฟู	ฟะ	ฟเ	ฟะ	ฟแ

เสียงสระ พยัญชนะ	โอะ	โอ	เออะ	ออ	เออะ	เออ	เอ็อะ	เอ็อ	อัวะ	อัว
ฝ	โฝ	โฝ	ฝะ	ฝอ	ฝอะ	ฝอ	ฝะ	ฝเ	ฝัวะ	ฝัว
พ	โพะ	โพ	พะ	พอ	พะ	พอ	พะ	พเ	พัวะ	พัว
ฟ	โฟะ	โฟ	ฟะ	ฟอ	ฟอะ	ฟอ	ฟะ	ฟเ	ฟัวะ	ฟัว

อ่านคำ ข้างฝา ผาหม้อ เป็นผี ฟั่นเผื่อ พกพา นำพา อ้วนพี น้ำพุ เป็นพุ ถั่วพุ แกะแพะ เรือแพ ตันโพ ขอบพอ พันพี เพาะพะ
พองฟู เน่าพะ

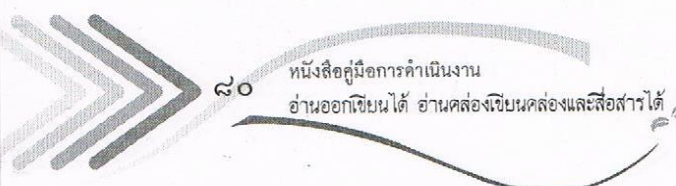

เสียงสระ พยัญชนะ	อะ อา	อิ อี	อี อี	อึ อึ	อุ อู	เอะ เอ	แอะ แอ
ภ	ภะ ภา	ภิ ภี	ภึ ภึ	ภุ ภู	ภุ ภู	ภะ ภะ	ภะ ภะ
ม	มะ มา	มิ มิ	มิ มิ	มุ มู	มุ มู	มะ มะ	มะ มะ
ย	ยะ ยา	ยิ ยี	ยึ ยึ	ยุ ยู	ยุ ยู	ยะ ยะ	ยะ ยะ

เสียงสระ พยัญชนะ	โอะ โอ	เออะ เอ	เอ็ยะ เอ็ย	เอ็ยะ เอ็ย	เอ็ยะ เอ็ย	เอ็ยะ เอ็ย	เอ็ยะ เอ็ย
ภ	ภโอะ ภโอ	ภเออะ ภเอ	ภเอ็ยะ ภเอ็ย	ภเอ็ยะ ภเอ็ย	ภเอ็ยะ ภเอ็ย	ภเอ็ยะ ภเอ็ย	ภเอ็ยะ ภเอ็ย
ม	มโอะ มโอ	มเออะ มเอ	มเอ็ยะ มเอ็ย	มเอ็ยะ มเอ็ย	มเอ็ยะ มเอ็ย	มเอ็ยะ มเอ็ย	มเอ็ยะ มเอ็ย
ย	ยโอะ ยโอ	ยเออะ ยเอ	ยเอ็ยะ ยเอ็ย	ยเอ็ยะ ยเอ็ย	ยเอ็ยะ ยเอ็ย	ยเอ็ยะ ยเอ็ย	ยเอ็ยะ ยเอ็ย

อ่านคำ

ภาษา ภาษี นาภิ ภูเข อ่ากอ มะละกอ พวงมาลา มั่งมี นิวมีอ กาละแม โมรี ละมะแม่ ร่องมอ ๆ นอนละเมอ
 ลูกเมีย หุตามัว วัตรชะ กินยา ยาเรือ ย่ายี่ ลูกยู สายยู เยอะแยะ ต้นตำแย ร่องโยเย หัวเราะเยาะ พุดยกยอ มีเยอะ
 ยัวเย็ย โอะยัวะ

คณะกรรมการดำเนินงาน

นางสาววิณา อัครธรรม	ข้าราชการบำนาญ	ประธานกรรมการ
นางสุกัญญา งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา	รองประธานกรรมการ
นางสาวสร้อยสน สกลรักษ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
นายยศวีร์ สายฟ้า	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
นางสาวฉัตรวรรณ ลัญจวรรณนงคร	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
นางสาวสายวรุณ น้อยนิมิตร	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
นายศักดิ์ชัย บรรณสาร	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระแก้ว เขต ๑	กรรมการ
นายสกล คามบุศย์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒	กรรมการ
นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สงขลา เขต ๒	กรรมการ
นายอภิชัย กรมเมือง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยโสธร เขต ๑	กรรมการ
นายมานพ ษมาวิมล	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุโขทัย เขต ๒	กรรมการ
นายชุมพล ศรีสังข์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต ๑	กรรมการ
นายณรงค์ แผ้วพลสง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุรินทร์ เขต ๑	กรรมการ
นางศิริพร สุวรรณศรี	ข้าราชการบำนาญ	กรรมการ
นางนิลยา ทองศรี	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต ๑	กรรมการ

นางศุภรัตน์ มิ่งสมร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒	กรรมการ
นางสร้อยญา แสงชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒	กรรมการ
นายวิบูลย์ ศรีโสภณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑	กรรมการ
นายวิฑูรย์ ชั่งโต	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒	กรรมการ
นางประไพ ฉายอรุณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑	กรรมการ
นายสามารถ ผ่องศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชายโสธร เขต ๑	กรรมการ
นางพัฒนา คำผุย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑	กรรมการ
นายเทิดศักดิ์ โพธิสาขา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒	กรรมการ
นางอรุณศรี จงจิตต์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑	กรรมการ

นางสาวศิริเพ็ญ เพชรรัตน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต ๒	กรรมการ
นางเสาวลักษณ์ บุญกำเนิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต ๓	กรรมการ
นายพร จันท์ทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑	กรรมการ
นางสาววิจิตรา บุชบา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต ๑	กรรมการ
นางราตรี รุ่งทวีชัย	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านแหลมกะเจา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครปฐม เขต ๑	กรรมการ
นางสาวรัตติกาล สระทองช่วง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางโหนดใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒	กรรมการ
นางเพลินพิศ มณีโชติ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต ๑	กรรมการ
นางสาวศิริวรรณ ขวัญมุข	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลศรีสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒	กรรมการ
นายนิรศว์ ประรามภ์	สำนักติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
ผู้อำนวยการ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ

กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนา และส่งเสริมวิทยบริการ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
ผู้แทนสำนักทดสอบทางการศึกษา	สำนักทดสอบทางการศึกษา	กรรมการ
นางสาวนิจสุตา อภินันท์ทากรณ์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย	กรรมการ
นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
นางปัญญณี วิเลิศสุวรรณ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวพัชรา ตระกูลสิริพันธ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ กำหนดแนวทาง วิธีการ บริหารจัดการ ดำเนินการเร่งรัด พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ รวมทั้งพัฒนาสื่อและเสนอวิธี สอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และได้รับคำตอบแทนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การให้รางวัลหรือ คำตอบแทนผู้จัดทำหลักสูตรหรือสื่อการเรียนรู้ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายกมล รอดคล้าย	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางรตนา ศรีเหรียญ	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวินัย รอดจ่าย	ข้าราชการบำนาญ
นางสาววิณา อัครธรรม	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวจินตนา ไบกาซูยี	ข้าราชการบำนาญ
นางสุกัญญา งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะผู้จัดทำและบรรณาธิการ

นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย
นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	นักวิชาการศึกษาชำนาญพิเศษ
นางปัญจณี วิเลปสุวรรณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวพัชรา ตระกูลศิริพันธ์ุ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายศราวุธ นิรุตตินานนท์	
นางสาวสุดารัตน์ ชุ่มสูงเนิน	
นางสาววิภารัตน์ อัครวินพันธุ์เลิศ	

